

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμά, ἀληθεὶς παρασχόν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπερβαίῃ, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΔΙ' ἘΝ ἜΤΟΣ
 Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7. — Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8
 Δι' συνδρομὰς ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς
 καὶ εἶνε προκληρωταὶ δι' ἔν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
 Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15. — Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0.15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
 Ὁδὸς Πατησίων, ἀριθ. 11 Β, παρὰ τὰ Χανσεΐα

περίοδος Β' — Τόμ. 7^{ος}. — Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1900 — Ἔτος 22^{ον}. — Ἀριθ. 40-41

ΔΕΚΑΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΗΜΕΘΑ μελαγχολικώτατοι. Οὔτε τὴν ἡμέραν ποῦ ἐχάσαμεν ἀνεπιστρεπτι τὸν Ὀθελλον μας, τὸ ἀγαπητόν μας σκυλάκι, δὲν εἶχαμεν τόσην κατῆφειαν. Ἐγὼ μάλιστα εἶχα κάτι μούτρα! Ἄν μ' ἐβλέπατε, θὰ ἐνομιζατε ὅτι τοῦλάχιστον ἡ κυρία Διάπλασις ἀνεκάλεσε τὴν ἀπόφασίν της νὰ με στείλῃ ἐστὸ Παρίσι, διὰ νὰ ἰδῶ τὴν Παγκόσμιον Ἐκθεσιν. Μὰ κάτι μούτρα! . . . Τότε εἶνε ποῦ θὰ μ' ἐλέγατε ἀσχημόν — καὶ θὰ εἶχατε δίκαιον.

Ἄλλὰ κ' ἐγὼ εἶχα δίκαιον νὰ εἶμαι λυπημένος. Νὰ περάσῃ ἔτσι ἡ Δεκάτη Κυριακὴ χωρὶς ἐπεισόδιον, χωρὶς περιπέτειαν, χωρὶς δυστύχημα; Καὶ τί θὰ ἔγραφα λοιπόν; Πῶς θὰ ἔκαμνα τοὺς φίλους μου νὰ γελάσουν; Μὲ τί θὰ τοὺς διεσκέδαζα; . . . Τὰ παθήματα τῆς Μάρθας, τὸ πέσιμόν μου μὲ τὰ ποδήλατον, ἡ πυρκαϊὰ τοῦ γραφείου, ἔπειτα ὁ ἀνεμοστρόβιλος, ἔπειτα ἡ πλημμύρα . . . πόσα φαιδρότατα καὶ ἀλησμόνητα δὲν συνέβησαν τὰς προηγουμένας Κυριακάς μας! Καὶ εἰς τὴν Δεκάτην τίποτε; Οὔτε ἓνας σεισμὸς τοῦλάχιστον; οὔτε μία ἐφοδος ληστῶν; οὔτε μία ἐπιδρομὴ

έκρουσάν; έτσι λοιπόν θα έμεναν τα γράμματά σας όλα σάα και ανέπαφα μέχρι τέλους; 'Α, μα δεν υποφέρεται!

Και όμως αυτό σας είχα υποσχεθῆ... Σας είχα υποσχεθῆ να προφυλάξω, να προστατεύσω τα γράμματά σας κατά παντός κινδύνου. — Ψάτος, πυρός, μαχαίρας, επιδρομής αλλοφύλων, εμφυλίου πολέμου και αϊφνιδίου θανάτου. Με άλλους λόγους, — τί ανόητος ὁ 'Ανανίας! — σας είχα υποσχεθῆ τὴν πλέον ἀνοστην και ψυχράν Κυριακὴν, ἀφ' ὅσας ἔγιναν και δὲν ἔγιναν ἐως τώρα!

Και δὲν διαμαρτυρήθητε δι' αὐτό! και δὲν ἐσχίσσατε τὰ ἱμάτιά σας, και δὲν με ἀπέκηρύξατε, και δὲν μ' ἐλιθοβολήσατε! Μα τὴν ἀλήθειαν, κύριοι και δεσποινίδες, εἶσατε τὰ πλέον ἀγαθὰ και ἀνεξίτηλα πλάσματα τοῦ κόσμου!

Και τὸ χειρότερον εἶνε. — τὸ λέγω τώρα και ἐντρέπομαι, — ὅτι ἐτήρησα τὴν ὑπόσχεσίν μου πιστῶς. Ἐλαβα τόσα προφυλακτικὰ μέτρα διὰ τὰ γράμματά σας, αὐτὴν τὴν φορὰν, τὰ ἐσκέπασα, τὰ ἐκρυψα, τὰ ἐκαταχώνισα τόσον καλά, ὥστε ὄλιγον ἔλειψεν, ὅταν ἤλθεν ἡ ὥρα, νὰ μὴ τα εὗρω ἀπὸ τὸ πολὺ φύλαγμα! 'Ε, δὲν θὰ ἦτο ἀσχημον νὰ συνέβαινε τούτο ἄξι στον αὐτὸ ἐπεισόδιον, — ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ εὗρηκα.

Εἶχα πάντα μίαν ἐλπίδα: ὅτι ἡ καταδρομὴ τῶν στοιχείων θὰ ἐξακολουθοῦσε, ὅτι αὐτὴν τὴν φορὰν θὰ εἶχαμεν τὴν γῆν πολέμιον, — ἡ σειρά της βλέπετε, — ὅτι θὰ ἐγίνετο κανένας μεγάλως και φοβερός σεισμός, ὅτι ἀκριβῶς ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ Γραφεῖόν μας θὰ ἐξεφύτρωνε κανένα ἠφαιστειον, και θὰ ἐτίναζεν εἰς τὸν ἀέρα σκίτι και σπιτικόν, και θὰ διασκόρπιζε τὰ γράμματά σας και τὰς ἀδελφάς μου, και θὰ μᾶς ἔριπτεν ἔπειτα ὄλους (σώους και ὑγείας ὅμως) εἰς τὴν στῆγην τῆς Χρυσοσπηλαιώσεως παραδείσματος χάριν. — και σαστισμένον ἀκόμη ἀπὸ τὸ ἐγαίριον ταξίδιον, θὰ μ' ἐβλέπατε ἐκεῖ-ἐπάνω νὰ γράφω τὴν Δεκάτην Κυριακὴν, ἐν ᾧ ἀντίκρυ μου θὰ ἐκάπνιζε τὸ ἠφαιστειον-Γραφεῖον! .. Νὰ ἐπεισόδιον μιά φορὰ, νὰ πρῶτη εἰκὼν Κυριακῆς, νὰ περιπέτεια ποῦ δὲν θὰ τὴν ἐφαντάζετο οὐτὸ ὁ 'Ιουλιος Βέρν! Πρέπει νὰ ὁμολογήσετε ὅτι εἰς τὰς ἐλπίδας εἶμαι τὸλμηρότατος.

Και μὲ τὴν ἐλπίδα αὐτὴν, ἀνέβαλλα τὴν Δεκάτην Κυριακὴν και ἐπερίμενα.

— Μα ἔλα, πότε θὰ γίνῃ; μοῦ ἔλεγεν ἡ Διάπλασις. Τὰ παιδιὰ ἀνοπομονοῦν.

— Καλλίτερα, νὰ συνειθίσουν νὰ εἶνε ὑπομονητικά.

— Μα πρέπει νὰ γίνῃ τέλος πάντων!

— Ἀφήσατε δυὸ-τρεῖς ἡμέρες ἀκόμη, νὰ γράψω και αὐτοῦ τοῦ μηνὸς τὰ Φαῖδρά.

— Καλά.

Και ἡ τρεῖς ἡμέρες ἐγίνοντο ἕξη, και οἱ ἕξη δώδεκα, και ἐπεροῦσαν ἑβδομάδες, μῆνες, και ὄλω ἀνέβαλλα, περιμένον εἰς μάτην τὸ ἠφαιστειον. . . Και ἀφοῦ ἐπέστη ἐπὶ τέλους ὅτι τὰ ἠφαιστειὰ δὲν ξεφυτρώνουν εὐκόλα, ὅπως τὰ μανιτάρια και οἱ ποιηταί, ἔχασα και τὴν τελευταίαν μου ἐλπίδα, και μ' ἐπίασεν ἡ φοβερὰ ἐκείνη μελαγχολία, τὴν ὁποίαν μετέδωσα και εἰς τὰς ἀδελφάς μου, και εἰς τὴν Μάρθαν, και εἰς τὴν Πίσσαν, και δι' αὐτό, ὅταν ἤλθεν ἡ ἡμέρα νὰ κάμωμεν τὴν Κυριακὴν, ἤμεθα τόσον μελαγχολικοί, ὅπως σας ἔλεγα ἐστὴν ἀρχῆ.

— Μα τί ἔχετε σεις; μᾶς εἶπεν ἡ κυρία Διάπλασις. Τί ἐπάθατε; Τί μοῦτρα εἶνε αὐτά; Κυριακὴ θὰ κάμετε ἡ κηδεῖα;

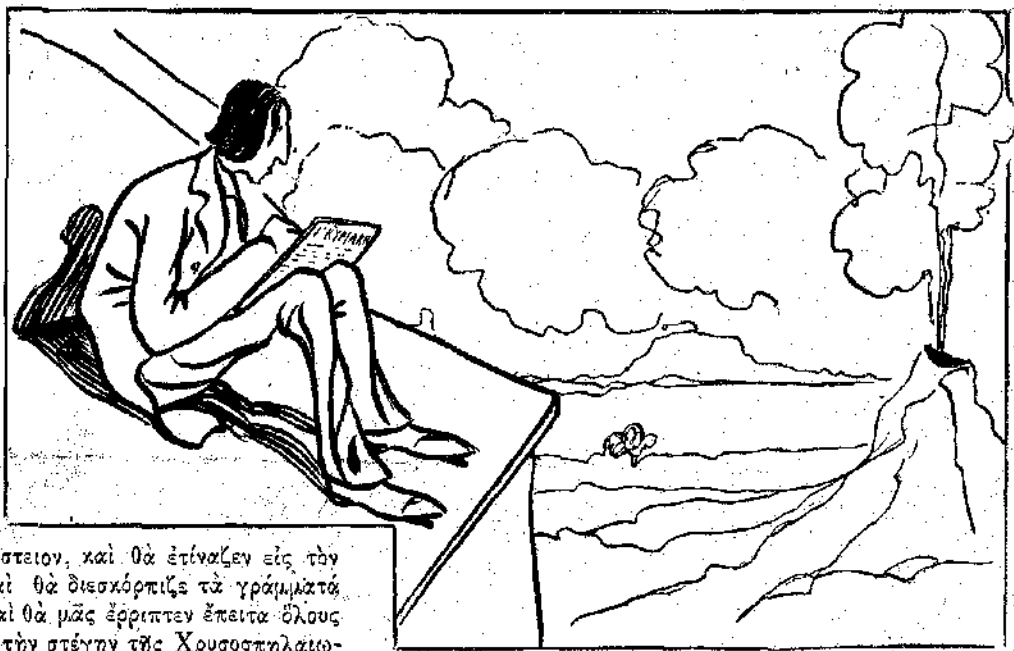
— Κυριακὴ χωρὶς ἐπεισόδιον μοιάζει μὲ κηδεῖα! ἐψιθύρουν ἡ Ἀγάπη.

— Τί; ἰ ἀνέκραξεν ἡ κυρία Διάπλασις. Χωρὶς ἐπεισόδιον, . . . Και γιὰ αὐτὸ εἶσατε ἔτσι λυπημένοι; Ὡ τί ἀνόητα παιδιὰ! . . . Λησμονεῖτε λοιπόν ὅτι αὐτὴ ἡ Κυριακὴ θὰ ἔχη τὰ περισσότερα ἐπεισόδια;

— 'Ε; ἰ ἀνέκραξαν αἱ ἀδελφαί μου μὲ γουρλωμένα μάτια.

— Και τὰ ἀστεϊότερα μάλιστα; ἐξηκολούθησεν ἡ Διάπλασις. Λησμονεῖτε τὴν ἐρώτησιν ποῦ ἐδώσαμεν;

— 'Α, και! ἐγὼ τὴν θυμοῦμαι! εἶπεν ἡ Κική, τοποθετοῦσα εἰς τὸ Λεύκωμά της ἐν σπάνιον γραμματόσημον: Ἀφ' ὅσα σας συνέβησαν, ἢ ἀφ' ὅσα ἡκούσατε ὅτι συνέβησαν εἰς ἄλλους, ποῖον ἀστεϊόν ἐπέιστόδιον σὰς ἔκαμε νὰ γελάσετε περισσότερο;

« Νὰ πρῶτη εἰκὼν Κυριακῆς, νὰ περιπέτεια! » (Σελ. 330, στήλ. α')

— Τὸ βλέπετε; ποῖον «ἀστεϊόν ἐπεισόδιον» . . . Ὡστε λοιπόν κάθε ἐπιστολὴ θὰ ἔχη και ἐν ἀστεϊόν ἐπεισόδιον. Και ἐπειδὴ, ὅπως πάντοτε, ὁ σωφρὸς τῶν ἐπιστολῶν εἶνε πάλιν μεγαλύτερος και φοβερός, μοῦ φαίνεται ὅτι θὰ ἦτο περιττὴ πολυτέλεια τὸ ἐπεισόδιον ποῦ γυρεύετε, και ὅτι ἡ μελαγχολία αὐτὴ δὲν ἔχει καθόλου τὸν τόπον της. Και νὰ ἰδῆτε πόσον γρήγορα θὰ σας περάσῃ, ὅταν ἀρχίσῃ ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἐπιστολῶν. Ἐλα, Ἀνανία. . . Εἶνε ἔδω ὄλα τὰ γράμματά;

— Ὅλα, δὲν λείπει οὐτε ἓνα! ἀπήντησα στενάζων και ἐνθυμούμενος τὸ ἠφαιστειον. . .

— Ἀρχισε λοιπόν και ἀφήσε τοὺς στεναγμούς.

— Μα πῶς νὰ τοὺς ἀφίσω, ἀφοῦ περισσότερα ἀπὸ τὰ μισὰ γράμματά δὲν ἀναφέρουν κανέν ἐπεισόδιον;

— Μπᾶ! γιατί;

— Διότι αὐτοὶ οἱ κύριοι και αὐταὶ αἱ δεσποινίδες ἐθεώρησαν καλὸν νὰ μὴ ἀπαντήσουν εἰς τὴν ἐρώτησιν, και ἠρκέσθησαν, μὲ τὸν ἓνα ἢ μὲ τὸν ἄλλον τρόπον, νὰ δικαιολογήσουν τὴν ἀρνήσιν τῶν.

— Παράξενα παιδιὰ! εἶπεν ἡ Ἐλπίς και ἦταν ἀνάγκη νὰ γράφουν;

— Ὅχι δά! εἶνε μία εὐκαιρία και αὐτὴ διὰ νὰ γράψῃ κανεὶς εὐμορφα. Ἀρχετὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ γράμματά εἶνε ξεϋπνα, καλογραμμένα, και ἄς μὴ διηγῶνται ἐπεισόδιον.

— Δὲν βαρύνεται ἰ γράμμα χωρὶς ἐπεισόδιον μοιάζει μὲ κη-

δεῖα! ἀνέκραξεν ἡ μικρὰ Φιφῆ, παρφοῦσα τὸ ἀπόφθεγμα τῆς Ἀγάπης.

— Τὸ βέβαιον εἶνε, εἶπεν ἡ Διάπλασις, ὅτι αὐτοὶ ποῦ ὑπεκφεύγουν τὴν ἐρώτησιν ἢ ἀπλῶς τὴν σχολιάζουν, δὲν εἴμποροῦν νὰ ἔχουν ἀξιώσεις πρῶτου βραβείου.

— Δηλαδὴ αὐτοὶ ἔχουν, ἀπήντησεν ἡ Ἀγάπη, ἀλλὰ ἐμεῖς δὲν τοὺς το δίδομεν. Ποῖός γράφει χωρὶς ἀξιώσεις! Και νὰ ἰδῆτε, ποῦ ἅμα ἰδοῦν ὅτι δὲν ἐδραβεύθησαν, θὰ δυσαρεστηθοῦν και αὐτοὶ ὄχι ὀλιγώτερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους ποῦ ἀπήντησαν εἰς τὴν ἐρώτησιν. Ὅλοι δυσαρεστοῦνται!

Τὸ θέμα τῆς δυσαρεστίας τῶν μὴ βραβευομένων, δὲν ἦτο βέβαια κατάλληλον διὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν μελαγχολίαν μας, και ἡ κυρία Διάπλασις ἔκρινε καλὸν νὰ μας ἐπιβάλλῃ σιωπὴν, και νὰ διατάξῃ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐπιστολῶν, ἐπιλέγουσα:

— Ἰπάρχουν και ἐξαιρέσεις! . . .

«Τὰ ἀστεία ἐπεισόδια ποῦ μ' ἔκαμαν νὰ γελάσω περισσότερο, — ἀπαντῶ ἡ Σιμουρηνοπούλα, — εἶνε ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα δὲν ἔγιναν εἰς βάρος μου.» Και τὸ σχόλιον τὸ κάμνει μόνη της: « Ἀπάντησις ἐγωϊστικωτάτη, πλὴν συνάμα και ἀληθεστάτη. »

Τὴν Δίχρωμον Φούξιν ἔκαμε νὰ γελάσῃ, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο ἀστεϊόν ἐπεισόδιον, « ἡ τύχη τῶν κρισῶν τῶν τριῶν Κυριακῶν τῆς Διαπλάσεως, ἐπειδὴ, μολονοῦ παρήλθον μὲ ἐπεισόδια ἀστεϊότατα, εὗρέθησαν τυχηραὶ ὄλαι αἱ ὠραῖαι ἀπαντήσεις τῶν βραβευθέντων. »

Νὰ τρῶπος διὰ ναυξήσῃ ἡ μελαγχολία μας! Ἐνεθυμήθην τοὺς στίχους τοῦ Δάντη, ποῦ λέγοι: « Δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερα λύπη, παρά νὰ ἐνθυμηταί κανεὶς τὴν εὐτυχῆ ἐποχὴν, ἐν καιρῷ δυστυχίας! » Ποῦ αἱ Κυριακαὶ ἐκείναι, και ποῦ ἡ σημερινή! Και ὡς νὰ εἶχαμεν πληρωμένον τὸν Ἀύγειον ἰδοῦ τί μᾶς ἀπαντᾷ μὲ τὴν ὠραιότεραν του καλλιγραφίαν και τὴν ἐρυθροτέραν του μελάνην: « Ποτὲ ἐστὴ ζωὴ μου δὲν ἐγέλασα περισσότερο, ἀπὸ ἐκείνη τὴ φορὰ ποῦ εἶδα τὸν Ἀνανίαν ζωγραφισμένον ἐστὴ Διάπλασι, ξαπλωμένον φαρδὺν πλατὺν ἐστὴ ἀμμουδιὰ τοῦ Φαλήρου, τότε ποῦ ἐγκρεμίσθη ἀπὸ τὸ ποδήλατο. »

Ὁ Ἰπότης Γουλιέλμος μᾶς ὑπόσχεται νὰ μας διηγῆτὴ τὸ ἀστεϊότερον ἐπεισόδιον ἀπ' ὅλους και ἔχει πληρῆ τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ πάρῃ αὐτὸς τὸ βραβεῖον. — Γράφει, γράφει, γράφει δύο σελίδας, ἐρωτᾷ, διατάζει, ἐλπίζει, και εἰς τὸ τέλος. . . ξεχνᾷ τὸ ἐπεισόδιον και μένει μὲ τὸν πρόλογον! Τὸ ἔκαμε βέβαια ἐπίτηδες, ἔτσι διὰ νὰ μας ἀφίσῃ μὲ τὴν γλύκαν' ἀλλὰ ἡμεῖς ἐκδικούμενοι, δὲν ἐγέλασαμεν καθόλου. Και ὅμως εἶνε πολὺ ξεϋπνὴ ἡ ἐπιστολὴ του.

Και ὁ Λεοπάρδalis δὲν μας διηγῆται τὸ ἰδικόν του. . . ἀλλ' ἀπὸ φιλανθρωπίαν. Ὅταν τοῦ συνέβη, ἀπὸ τὰ γέλια ἐμεινεν εἰς τὸ κρεβάτι δύο ἡμέρας. Καλλίτερα λοιπόν, λέγει, νὰ μὴ πάρῃ βραβεῖον, παρά νὰ μας κάμῃ νὰ πάθωμεν τὰ ἴδια. Ἀ, μπᾶ! νὰ λείπουν τέτοια φοβερὰ ἀστεία! Καλὰ ἔκαμες, παιδί μου! Ἡ Μάρθα σοῦ ἔδωκε τὴν εὐχὴ της.

Τὸ Πτηνόν της Ἐρῆμου δικαιολογεῖται ἀλλοιῶτικα. « Νὰ γελάσω εἰς βάρος σου, μοῦ λέγει, θὰ με νομίσης κακόν; πῶς λοιπόν θέλεις νὰ σου διηγῆθῶ κανέν ἀστεϊόν πάθημά μου, ἀφ' οὗ ἂν γελάσῃς δι' αὐτό, θὰ σε νομίσω και ἐγὼ κακόν; Και ἂν σου διηγῆθῶ κανέν ἀστεϊόν πάθημα ἄλλου, και γελάσωμεν και οἱ δύο, τότε ὄλα τὰ δαιμόνια και ζιζάνια τῆς Διαπλάσεως δὲν θὰ μας κηρύξουν χαιρετάκους; » Τίποτε λοιπόν! Φαίνεται ὅτι τὴν ἰδίαν γνώμην ἔχει και ὁ Θαλασσινοὺς Ζωγράφος, ὁ ὁποῖός μας βεβαιώνει: « ὅτι ποτὲ δὲν ἐγέλασα μὲ τὰ ἀστεία πάθηματά τῶν ἄλλων, δι-

ὅτι σκέπτεται, ὅτι ἂν τὰ ἐπάθαινε αὐτὸς και ἐγελούσαν οἱ ἄλλοι, θὰ δυσαρεστέτο. » — Τότε λοιπόν δὲν γελᾷ ποτὲ ὁ φίλος μας αὐτός; ἠρώτησεν ἀποροῦσα ἡ Κική.

Ἡ Γλυκεῖα Καρδία εἶνε δεκαπέντε ἐτῶν τῆς συνέβησαν πλεῖστα ἀστεία ἐπεισόδια, ἐγέλασε πολὺ μὲ αὐτά, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐνθυμεῖται — ἄχ! αὐτὴ ἡ μνήμη! — μὲ ποῖον ἐγέλασε περισσότερο. Ἀν ἤξευρε ὅτι θὰ ἐκάνωμεν ποτὲ τέτοιαν Κυριακὴν, θὰ ἐφρόντιζε νὰ ἔχη πάντοτε μίαν ζυγαριάν, και νὰ ζυγίξῃ κάθε φορὰν τὰ γέλια της και! . . .

— Μα ζυγίζονται τὰ γέλια; διεκόφεν ἡ Φιφῆ. Ἐ, κυρὰ Μάρθα, ἐσὺ ποῦ καταγίνεσαι μὲ τὰ ζύγια, τί λές;

— Ἐρῶ κ' ἐγὼ, παιδί μου; ἀπήντησεν ἡ οἰκονόμος μας. Γέλια δὲν ἐψώνισα ποτὲ μου.

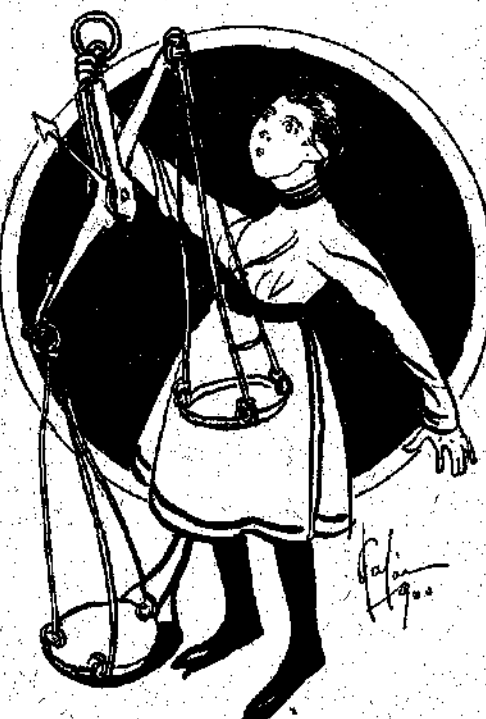
Ὁ Ταρταρίνος τῆς Γαρσκόνης ἀγαπᾷ πολὺ τὰ ἀστεία (μὲ τὰ λόγια ὅμως και ὄχι μὲ τὰ χέρια). Τοῦ ἀρέσει ξεῖφανα μία εὐφυολογία, λεγομένη ὑπὸ συμμαθητοῦ του εἰς τὸ διάλειμμα, (διὰ ὅχι και εἰς τὴν παράδοσιν;) τοῦ ἀρέσει μία ἀστεία ἱστορία λεγομένη μετὰ τὸ γεῦμα, ἐν κωμικόν ἐπεισόδιον ἐν τῷ μέσῳ δράματος, ἢ μία ὠραία κωμῆδία κατόπιν. Μὲ αὐτὰ θέλει νὰ εἰπῇ ὅτι τὸ ἀστεϊόν ἀξίζει μόνον εἰς τὸν καιρόν του, — ἐπεισόδιον ὅμως δὲν διηγῆται, διότι ἐνθυμεῖται πολλὰ και δὲν εἰξεύρει ποῖον νὰ προτιμῆσῃ.

Κατὰ τὴν Μυστηριώδη Φύσιν, τὸ πλέον ἀστεϊόν ἐπεισόδιον εἶνε. . . τὸ νὰ ἔχη τις εὐθυμον καρδίαν και νὰ εἴμπορῇ νὰ γελά μὲ ὄλα τὰ ἐπεισόδια διότι εἰς ἄνθρωπον, τοῦ ὁποῖου ἡ καρδία εἶνε λυπημένη, και τὸ πλέον ἀστεϊόν ἐπεισόδιον ἂν συμβῆ, οὔτε κἂν θὰ χαμογελάσῃ. — Αὐτὸ εἶνε σωστόν ἢ διάθεσις ἔχει νὰ κάμῃ πολὺ. Συνέβη πολλὰκις νὰ γελάσωμεν, νὰ ξεκαρδιωθῶμεν μὲ ἐπεισόδιον, εὖ ὅποιον, ὅταν διηγῆθῃμεν κατόπιν εἰς ἄλλους, τοὺς ἀσῆκε ψυχρούς και ἀπαθείς.

Ἀλλ' ἰδιωτροπία πάλιν αὐτὴ τοῦ Βασιλέως τοῦ Κατέργου! Αὐτὸς, μάτια μου, ὄχι μόνον δὲν διηγῆται ἐπεισόδιον, ἀλλὰ και μὲ προκαλεῖ νὰ μαντεύσω ἐκείνον, τὸ ὅποιον θὰ διηγῆτο, μὲ τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι ἂν το εὗρω, θὰ μου δώσῃ αὐτὸς ἓνα Ἀ' βραβεῖον! Νὰ ἤξευρα τουλάχιστον τί θὰ ἦτο αὐτὸ τὸ βραβεῖον, θὰ ἐδοκίμαζα. Ἐφώναζαν τοῦ Κόδρου νὰ φάγῃ, ἀλλὰ ποῦ! αὐτὸς ἐκάθητο και ἐσυλλογιζέτο. Ἡ σοῦπα ἐκρύονε, ἡ κοιλία του ἐπαίξε ταμπουρά, και αὐτὸς ἐκεῖ, νὰ συλλογιζέται: Ἐξάφνα βάζει γέλια δυνατὰ. . .

« — Μα τί ἔπαθες, παιδί μου, ἀπόψε; »

— Σας βεβαίῳ, ἀπαντᾷ, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀστεϊότερον πρᾶγμα, παρά νὰ κάθεται νὰ σκέπτεται κανεὶς τί πρᾶγμα τὸν ἔκαμε νὰ γελάσῃ περισσότερο, και μάλιστα ἐν ᾧ πεινᾷ και τὸ φαγὶ κρυώνει ἐμπρὸς ἐστὴ μύτη του! »

« Θὰ ἐφρόντιζε νὰ ἔχη πάντοτε μίαν ζυγαριάν. » (Σελ. 331, στήλ. β')

“Ε, ως είναι” είναι και άλλα άστειότερα πράγματα...

Το Σκαραφίδακι εξομολογείται την αμαρτίαν του. “Αμα λέγει αυτό κατά τι άστειον, γελᾷ μόνον του τόνου, όσον δεν γελά πού όταν άκούη άστειον λεγόμενον από άλλους, ως είναι και χλιες φορές άστειότερον από το ιδιόν του. — Αυτό το πρᾶγμα δεν όμοιάζει κάπως με έγώσιμόν ;

“Ποτέ μου δεν έγέλασα τόσον πολύ, — άπαντά ό Ασκληπιίδης, — όσον μία φορά με τον εαυτόν μου, διότι έγέλουσα επί πολύν χρόνον, χωρίς να γνωρίζω διατί γελώ. Και το συμπεράσμα : Γέλως ένεκα γελωτος, και τρίτος γέλως ένεκα του δευτέρου, και ούτω καθεξής.” Πρόσεχε, Ασκληπιίδη, διότι αι άδελφαι μου γελούν. . . Ένθυμούμαι μίαν παροιμίαν, όχι πολύ κολακευτικήν δια το πάθημά σου. Τέλος πάντων, είσαι ό πρώτος έως τώρα πού τας έκαμας να γελάσουν.

Το Αταβύριον Ρόδοσ προβάλλει την ανάμνησιν της παιδικής του ηλικίας, ήτοι «του συνόλου των άστειότερων επεισοδίων, τα όποια δύνανται να ύπάρξουν, και τα όποια τῷ επροξένησαν, τῷ προξενούν και θα τῷ προξενούν τον μέγιστον γέλωτα. » Ας γελά λοιπόν.

Ο Ηρώς Θεσεύς και ο Κουκουρίκος έγέλασαν περισσότερον με τα Παιδικά Πνεύματα, τα δημοσιευόμενα εις την Διάπλασιν. — Η Γαλλική Σημεία υπενθυμίζει την μεγάλην πλημμύραν του δωματίου μου το όποιον έγέμισε τόσο πολύ από την βροχήν, ώστε με τα πολλά μακροβούτια (πῶ, πῶ, τί νερό θα είχε !) εύρέθησαν αι επιστολαι τῆς Κυριακῆς. — Το Πλοϊον του Δρουναβέως έγέλασε πολύ με τον φόβον του Γιούλιερ, όταν έγύπνησε και είδεν εμπρός του τους νάνους, (φαντασθήτε ότι άκούη το ένθυμείται και γελά.) — Η Ζουλιέικα ποτέ δεν έγέλασε τόσον εις την ζωήν της, όσον εις το Θεάτρον, όταν είδε τον ήρωα τῆς κωμωδίας του Αννίνου «Οποιος φυλάει τα ρούχα του », να παρουσιάζεται εις την σκηνήν με καλιμαύχι, βράκην και βελάναν. . . Ο . . . ή . . . το . . . Αλλα είναι περιττόν να εξακολουθήσω να αναφέρω αυτας τας επιστολάς, αι όποιαι υπενθυμίζουν επεισόδια γνωστά, με τα όποια και ημεϊς έγέλασαμεν πολλάκις, ώστε να μη ήμπορούμεν να γελάσωμεν και πάλιν. Ο σκοπός ήτο νακούσωμεν κάτι τι νέον και άγνωστον, να ανακαλύψωμεν νέας πηγὰς γελωτος και αυτό δεν θα το κατορθώσωμεν, όσον και αν έρευνήσωμεν τας επιστολάς του πρώτου σωροῦ. Είμαι βέβαιος ότι αν συνέβαινε και πάλιν καμμία καταστροφή, — αχ ! το ήφαιστον ! . . — από αυτας θα έγηναι τας περισσότερας . . .

“Ηρχισαν μάλιστα και τα συμπτώματα τῆς ανίας. » (Σελ. 332, στήλ. 6.)

Αρχίζει ό δεύτερος σωρός, και η μελαγχολία εξακολουθεϊ. Πρώτη-πρώτη έρχεται ‘στο χέρι μου η επιστολή του Βαρδαλαμπούμα, η όποια αρχίζει ως εξής :

“Πιστεύω, ότι κατ’ αυτην την Κυριακήν θα κάμωμεν πολλά γέλια. Προσφέρω και εγώ τον όβολόν μου εις την τσιαύτην των γελώτων συνέλευσιν. »

Το προοίμιόν αυτό μάς φαίνεται ως ειρωνεία. — Μπράβο ! κάμνει η Μάρθα.

— “Όπωςδήποτε, ως ίδουμε και τον όβολόν του Βαρδαλαμπούμα, λέγει η Διάπλασις.

Αναγινώσκω το επεισόδιον, και όχι μόνον δεν γελώμεν, αλλά αναγχαζόμεθα νανοίξωμεν τα παράθυρα και να ραντίσωμεν το δωμάτιον με κολώνιαν . . . Καλπικος ό όβολός και μάλιστα όχι εύώδης. Αλλά το ήξεύρει αυτό και ό Βαρδα-

λαμπούμας και σπύδει να μας ζητήση συγγνώμη. — Ας είναι συχωρεμένος ! λέγει η Μάρθα.

— Αμήν ! άπαντούν εν χορῷ αι άδελφαι.

Αλλά δεν γελώμεν ούτε με το επεισόδιον του κύρ Σουτήρη, πού του εφάνη ότι έχασε την καρδίαν του, — (το διηγείται η Τίρυς.) — ούτε με κάτι στιχους του Σινάχωμένου Ποντικου δια τον Αγαθόπουλον, — ούτε με την κωμικοτραγικήν διήγησιν του Στιβαρου Βραχίονος, — ούτε με εν επεισόδιον πού Καρναβάλου, το όποιον διηγείται ό ό Αγγελοσ της Αγάπης, — ούτε με τον ‘αερβόν’ εκείνον πού εδιάβαζε την Διάπλασιν ανάποδα, χωρίς να δυσκολεύεται διόλου, (το διηγείται ό Αρχιναύαρχος Ευρυβιάδης), — ούτε με τους τρεις Γάλλους του Δ.Πικιόνη, — ούτε με τα παθήματα του παραδόξου ήρωος του Θεαγένους, — ούτε με την Αγαπήμένην Αδελοφούλαν, όταν έπεσε ‘ετες λάτρες, — ούτε με την μύωπα κυρίαν, την όποιαν τραγουδεϊ ό Αρχιναύαρχος Θεμισκλής, — ούτε με τον Μπαρμπα-Σπύρον, τον πατριώτην βρακάν τῆς Θεραπαιίδος των Μούσων, — ούτε με τα τεχνικῶς συμπλεκόμενα ψευδώνυμα του Βαρστω Καρδιδων, — ούτε με την Ασηρημένην τῆς Μούσης τῆς Αστρονομίας, η όποια έγύρευε τα γαλότσια της ενῶ τα εφορούσε, — ούτε . . .

Διότι αι επιστολαι αυτού του σωροῦ είναι άμέτρητοι, άτελεύτητοι. Διαβάζω, διαβάζω, και η ώρα περνᾷ, και η μελαγχολία επιτείνεται. Ηρχισαν μάλιστα και τα συμπτώματα τῆς ανίας, μερικὰ χασμήματα φιλοδωρηθέντα εις την όμηγυριν από τας μικροτέρας άδελφάς. Και επειδή το χασμήμα είναι κάτι πολύ μεταδοτικόν, αρχίζουν να χασμῶνται και αι μεγαλύτεραι . . . Το κακόν εξακολουθεϊ και απειλοῦνται τώρα εξαρθρώσεις σιαγόνων . . . “Ω, βέβαια, δεν ήλιπζαμεν κατ’ αυτον τον τρόπον νανοιχθοῦν τα στόματα και να φανούν οι όδόντες μας ! . . Αλήθεια, μερικαι επὶ τας επιστολάς ήσαν έξυπναι και καλογραμμέναι — προπάντων αυται πού ανέφερα παραπάνω, και μόνον δι’ αυτα τας ανέφερα, — αλλά τί το θέλετε το ύφος, όταν το επεισόδιον είναι άτυχές, όταν δεν προκαλῆ τα γέλια, όταν δεν διαλύη την μελαγχολίαν . . .

— Αφήστε τα παιά, γιατί εβαρέθηκα, ειπεν η κυρία Διάπλασις.

— Μά όχι, απήνησα πρέπει να τελειώσωμεν απόψε, γιατί από αύριο αρχίζει το κουβάλημα. . .

— Αδιάφορον θα εξακολουθήσωμεν μετά το κουβάλημα εις το καινούργιον σπίτι. Φρόντισε μόνον να κουβαληθοῦν πρώτα-πρώτα οι σωροι τῆς Κυριακῆς, να φυλαχθοῦν καλά ‘ς ένα μέρος, και μόλις τακτοποιηθοῦμε εκεί, η πρώτη μας δουλειά θα είναι η συνέχεια. Λύω την συνεδρίασιν.

Βασιλική διαταγή και τα σχολικά δεμένα.

Την άλλην ήμέραν αναστάτως μεγάλη εις το Γραφείον και εις το σπιτικόν, πού την φαντάζεσθε χωρίς να σας την περιγράψω, Κουβάλημα λέγεται αυτό δεν είναι παίζε-γέλασε !

“Νά η ώρα, ειπα με τον νοῦν μου, να πάθῃ καμμία ιστορία η Κυριακή . . . Μήν είναι πεπωμένον ; . . Καλέ ως πάρω πάλι τα μέτρα μου, για να μην έχω εγώ την εϋθύνην, και ό, τι επενό Θεός θα γίνῃ !”

Έτίλιξα ένα-ένα και έδεσα καλά τους σωροὺς των επιστολών, και δια κάθε ένδεχόμενον, δεν τους εφόρτωσα εις το ίδιον αμαξί όλους μαζί, αλλά ‘σε δύο-τρια αμαξία, τον καθένα χωριστά.

Σας δίδω τον λόγον τῆς τιμῆς μου, ότι δεν το έχαμα με σκο-

πόν, η μάλλον ότι το έχαμα με καλόν σκοπόν. “Αν συμβῆ τίποτε, ειπα με τον νοῦν μου, αν ανακατωθούν τα πράγματα, αν αναποδογυρισθῆ κανένα αμαξί, αν . . . αν . . . με το μέτρον πού έλαβα, δεν θα χαθῆ ολόκληρη η Κυριακή, αλλά μόνον ένας η δύο σωροι ! και αν μάλιστα τύχῃ να είναι από τους διαβασμένους, το κακόν θα είναι ελωσ άσήμαντόν.

Εις την Κυρά-Μάρθαν, η όποια επήγεν εις το καινούργιον σπίτι δια να υποδεχθῆ τα πράγματα, έχαμα την σύστασιν να προσέξῃ πολύ εις το ξεφόρτωμα, και όλα τα δέματα πού θα εύρισκε με την επιγραφην ‘Κυριακή’ να μου τα φυλάξῃ εις ένα μέρος ασφαλές, χωριστά από όλα τα άλλα δέματα.

“Ημουν πλέον ήσυχος, και όταν επήγαμε εις το καινούργιο σπίτι, η πρώτη μου ερώτησις προς την Μάρθαν ήτο :

— “Ηλθε η Κυριακή ;

— “Ηλθε.

— “Σε καλή κατάστασι ;

— Μά . . . ξέρω εγώ ; . . . ελύθησαν μερικὰ δέματα, μου φαίνεται όμως ότι τα ήβρα όλα

— “Ω, δυστυχία μου ! πού εις ;

— Νά, ‘στο Γραφείο, ‘ς εκείνη την άκρη . . .

Τρέχω . . . και τί να ιδῶ ; όλα σχεδόν τα δέματα λυμένα, χυμένα, ανακατωμένα, μαζί με άλληλογραφίαν, με Ασχήσεις, με Διαγωνισμούς, με Παιδικά Πνεύματα — ένας χάρτο-κυκεών πού δεν είχεν ούτε αρχήν ούτε τέλος !

Μ’ επίασε άπελπισία. “Επεσα ‘στα γόνατα και αρχισα να μαδῶ τας τρίχας τῆς κεφαλῆς μου, να ξεφωνίζω, να κάμνω σάν τρελλός.

— “Ε, τί έπαθες ; μου φωνάζει η κυρά-Μάρθα ‘θελεις να σε δέσωμε και σενα ; Νά, εδῶ είναι όλα δεν λείπει τίποτα. Πῶς ελύθησαν ; τί πειράζει ; θα τα ελυνεις και σύ. Πῶς ανακατεύθηκαν ; τα ξεχωρίζεις.

— Αμή αν εχάθησαν ;

— Αὐτός είναι άλλος λόγος. Κούταζε να ιδῆς και να τα εύρης. “Η φωνῆς δεν σε ώφελοῦν τίποτε. . . “Ελα, κάμε, και άφησε με γιατί έχω κ’ εγώ δουλειές. Κουβάλημα είναι αυτό δεν το ξερεις πῶς χάνονται τα πράγματα ; ‘Επιτέλους, ως τα εδενες καλλίτερα.

Νά τα μας ! Αυτό ελειπε τώρα, να πταίω κ’ εγώ . . . Αλλά η Μάρθα έφυγε και δεν με άφησε ούτε να διαμαρτυρηθῶ. Τι ειχα να κάμω, εστρώθηκα και αρχισα να ξεχωρίζω από την αρχή . . . Όπως επαιδεύτηκα, και εις το τέλος ανακαλύπτω ότι οι σωροι ελειπαν ! Το τέλος του δευτέρου και η αρχή του τρίτου, δηλαδή μέγα μέρος και από τους δύο, είχε γίνῃ άφαντον !

Πήγατε τώρα να ψάξῃς, κύριε Άνανία, μέσα εις εκείνο το χάος των χαρτιών και των βιβλίων και των φυλλαδίων, πού τα έβλεπα μόνον και μ’ επίανε φρίκη, δια να ανακαλύψῃς τα χαμένα γράμματα ! Μά δεν επήγαίνα καλλίτερα να ανακαλύψω άλλην μίαν φορὰν την Αμερικῆν ;

Κάτι έχαμα, κάτι εδοκίμασα, αλλά πού ! “Υστερ’ από πολλά, κατορθωσα να εϋρω μόνον ένα γράμμα, ανακατευμένον με τα άχρηστα χαρτία του διπλώματος ! Αλλοίμονον !

“Ημουν άπελπισμένος αλλά εξαφνα με πιάνει μία χαρά, μια τρέλλα, και βγαζω κάτι φωνές, πού εσήκωσα το σπῆτι ‘στο ποθάρι :

— Ζήτωωωωωω !

Τρέχουν ελοι δια να μάθουν τί συμβαίνει.

— Ζήτω η Κυριακή μας ! φωνάζω. “Έγινε ! έγινε !

— Μά τί έγινε ; — Το επεισόδιον πού έγητούσαμεν !

Και όταν άγγειλα την ανέλπιστον . . . άπόλειαν των επιστολών, το σπιτικόν κατελήθη από τόσην χαράν, πού θα ελεγες ότι εις το καινούργιον σπίτι ανακαλύψαμεν κανένα θησαυρόν . . . ως εκείνον πού εύρέθη εις την όδον Φυλῆς. . .

“Επεσα ‘στα γόνατα και αρχισα να μαδῶ τας τρίχας τῆς κεφαλῆς μου. » (Σελ. 333, στήλ. 4.)

“Εφυγε πλέον η μελαγχολία, και όταν μετ’ όλιγας ήμέρας, άφ’ ου ήσυχάσαμεν, ετακτοποιήθημεν, και εκαθήσαμεν δια να ποτελειώσωμεν την Κυριακήν, τα γέλια εξέσπασαν άμέσως με το πρώτον γράμμα πού επίασε τα χείρα μου.

“Ητο τῆς Ημεροϋπεριστιρας, και μάς διηγείται το επεισόδιον ενός γνωστού της κυρίου, ό όποιος, εμπεισών εις χείρας ληστῶν και άπογυμνωθείς κυριολεκτικῶς, έγύρισεν εις το σπίτι του—ήτο δα εκεί πλησίον, — με μόνον το εσώβρακον και με την καμίζολαν και μας αφίνει να φαντασώμεν την έκπληξιν των οικείων μου, όταν τον είδον να κτυπᾷ την θύραν με τιαύτην περιβολήν, και τα γέλια, τα όποια, με όλην την σοβαρότητα του πράγματος, έχαμαν οι περίοικοι.

Αρχετα άστειον μάς εφάνη και το επεισόδιον του Γωάννου Χ. Σολιώτη με τον θεϊόν του, ό όποιος, — η σκηνή εν άτμοπλοίω, — δια να διώξῃ μίαν όχληράν οικογένειαν από την πρώτην θέσιν και να έχωμεν εύρυχωρίαν και ήσυγίαν, ‘αφόρσε τα νυκτικά του, το καπέλον τῆς θείας και την όμβρέλλαν της, και ανεβη εις την σάλαν τραγουδῶν, εν ῶ οι καμαρότοι, συνεννοημένοι, έχαμναν τον σταυρόν των, ως να ‘εφοβούντο. ” Εγνοείται, ότι η όχληρά οικογένεια τον έγέλαβεν ως τρελλόν και άμέσως ετρόπη εις φυγήν προς την δευτέραν θέσιν.

Ο Μαύρος τῆς Βενετίας ‘εγνώρισε κάποτε εις την Βιέννην ένα Γερμανόπαιδα, τον όποιον ήρώτησαν γαλλιστι αν γνωρίζῃ την γαλλικήν.

— Oh ! parfaitement ! απήνησε.

Μετ’ όλίγον τον ήρώτησαν αν θα περιηγηθῆ και άλλας πόλεις τῆς Γερμανίας.

— Oh ! parfaitement ! ήτο πάλιν η απάντησις.

Ο δυστυχῆς Γερμανόπαις δεν έγνώριζεν άλλην λέξιν γαλλικήν ! . .

Και άλλη σκηνή εν άτμοπλοίω. Μάς την διηγείται η Δημότις Βώλοσ. Έταξίδευσαν κάποτε εκ Πειραιώς εις Βόλον. Ο πλοίαρχος είχε δώση διαταγήν να παρατεθῆ το γεῦμα άμα θα εφθαναν εις Στυλιδαν.

“Αλλ’ οι επιβάται ήσαν πένιασμένοι, και ό άδελφός της, βεβαιωθείς ότι τα φαγητά ήσαν έτοιμα και το τραπέζι στρωμένον, επήρε

“Όταν τον είδαν να κτυπᾷ την θύραν με τιαύτην περιβολήν. » (Σελ. 333, στήλ. 6.)

κρυφά τὸ κουδούνι καὶ τὸ ἐκτύπησεν, οἱ ἐπιβάται ἐτρεξαν καὶ ἐκάθησαν, κατέβη καὶ ὁ πλοίαρχος, καὶ ... μὴ ἐρωτᾶτε πλέον.

Διὰ τὴν ἐνοήσατε τὸ κατωτέρω ἐπεισόδιον, πρέπει νὰ μάθετε ὅτι ἡ Πειραὶ κ' ἡ Αὔρα εἶνε ἀγέρι καὶ ἔχει μίαν ἐξαδέλφην, ἡ ὁποία τοῦ ὀμοιάζει πολὺ καὶ εἰς τὸ πρόσωπον καὶ εἰς τὴν φωνήν καὶ εἰς ὅλα. Τὰς Ἀπόκριαι συνεννοήθη μαζί τῆς νὰ παίξουν ἕνα παιχνιδάκι εἰς τοὺς θεῖους. Ἐδανεῖσθαι λοιπὸν τὰ φορέματά τῆς, ἔβαλε μίαν περρυόκαν ξανθὴν καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ σπίτι τῆς θείας του.

Ἡ θεία του τὸν ὑπεδέχθη ὡς τὴν κόρη τῆς καὶ ἤρχισε μάλιστα νὰ τον ἐπιπλήτῃ διότι ἐβράδυνε ... Μετ' ὀλίγον ἦλθε καὶ ὁ θεῖός του καὶ ἐκάθισαν εἰς τὸ τραπέζι. « Ἄλλ' ἐκεῖ ποῦ ἔτρωγαν, νὰ καὶ ἡ ἀληθινὴ κόρη των, ἡ ὁποία ἕως τώρα ἦτο κρυμμένη, παρουσιάζεται διὰ νὰ φάγῃ. Τί ἔγινε, τὸ φαντάζεσθε !

Ἡ Κόμη τῆς Βερεικῆς ἀπαντᾷ αὐτολεξεί : « Μίαν ἡμέραν, ὁ μικρὸς Παρνασὸς (ὁ Χαραλαμπίκης δηλαδὴ) ἔπεσαν εἰς ἕνα ... ἕνα ... (τί νομίζεις;) χμ, χμ! Χμ! καζάνι γεμάτο νερό! Φαντάσου τὸν τώρα πῶς ἐβγήκε, καὶ βάλε μὲ τὸν νοῦν σου τὰ μούτρα καὶ τὰ κρατῆματά των κοιλίων των περίξ συναθροισθέντων περίεργων. » Χμ! Τὸ ἐπεριμένατε αὐτό; Τὸν Παρνασὸν ποῦ τὸν εἶδατε εἰς ὄλην του τὴν δόξαν τὴν ἄλλην Κυριακὴν, νὰ τον ἴδῃτε σήμερον μέσα εἰς ἕνα ... ἕνα ... καζάνι, χάρις εἰς τὴν ἀθυροστομίαν τῆς ἐξαδέλφης του; Sic transit gloria mundi! ὡς θὰ ἔλεγον ὁ κ. Ἐδδωρος Πασάτος.

Καὶ ὁ φίλος τοῦ Ε. Ζωγράφου, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν κακὴν συνήθειαν νὰ σηριζέται ὅλος ἐπάνω του, νὰ τον κάμνῃ δηλαδὴ μαστοῦνι, καὶ ὁ ὁποῖος ὕστερ' ἀπὸ μίαν πτώσιν τοῦ ζωντανῆ μαστοῦνι του, προσενήσασαν καὶ τὴν ἰδικὴν του, ἠναγκάσθη « νὰγοράσῃ μαστοῦνι ἀληθινόν », — καὶ ὁ φίλος αὐτός μᾶς ἔκαμε νὰ γελάσωμεν ἄρκετά, διότι ἔχει ἕνα εὐμορφὸν τρόπον ποῦ τα λέγει ὁ φίλος μας Ζωγράφος.

Ὁ Ἀγγυρολογιῶτατος καὶ τὸ Ψάρι τῆς Ἐρηρᾶς διηγούμεθα γνωστὰ ἐπεισόδια, ἀτηριζόμενα εἰς λογοπαίγνια. Ὁ πρῶτος μᾶς λέγει δι' ἕνα καράβι, τὸ ὁποῖον ἐφερσ « φάρια καὶ ταχίμι ». (φάρια καὶ τα χύνει, πράγμα τὸ ὁποῖον ἀνεστάτωσε τὸν κόσμον,) ὁ δὲ δεύτερος δι' ἕνα στοιχίμα τὸ ὁποῖον ἔχασε, διότι, νομίσας ὅτι ἐπρόκειτο νὰ πηδήσῃ ἀπλῶς « μέσα κῆτ », δὲν ἐσυλλογίσθη ὅτι του ἐπρότειναν νὰ πηδήσῃ... « με σακί! ». Καὶ ἡ δεσποινὴς Αἰ-Χοὺ γκ-Τσάγγ γνωστὸν ἐπεισόδιον ὑπενομίζει. Ἐνας κύριος εἶχε τραπέζι. Βίσιεργεται ὁ ὑπὲρ τῆς μὲ μίαν πιάταν, καὶ τον ἐρωτᾷ : « Τί καλά μᾶς φέρνεις ; » — « Κότταν γεμιστήν, » ἀπαντᾷ ἐκεῖνος. — « Ὄχι, τοῦ λέγει ὁ κύριός του, διὰ τὴν τιμὴν του σπιτιοῦ, πρέπει νὰ λέγῃς εἰς πληθυντικόν : Κόττες γεμιστές. » Σὲ ὀλίγον ἄλλη πιάτα « Τί καλά μᾶς φέρνεις ; » — « Βώδια ψητά! » ἀπαντᾷ ὁ εὐπειθὴς ὑπὲρ τῆς. — Τὸ Μπόυμπόουβισμὲν ὁ Μυσλὸς ἐγέλασε πολὺ μίαν ἡμέραν ποῦ τοῦ συνέβη τὸ ἔξῃς. Ἐπῆρται εἰς ἐξοχικὸν περίπατον, ὅταν συνήνησε μίαν γρούλιαν, ἡ ὁποία ἐπεριπάτει κρατοῦσα τὰ παπούτσια τῆς ἐπὶ χέρι. « Γιατί, κυρά, τὰ κρατοῖς; τὴν ἠρώτησεν ἐκπληκτός. — Ἄμ, παιδάκι μου, καλλίτερα ἔτσι ... καὶ ἔπειτα γιατί νὰ τα λυθῶ; » ἦτο ἡ ἀπάντησις.

« Τὸ καλοκαίρι — ἀπαντᾷ ὁ Φίγ-Μοσ-Λῆ, — ἐγίνετο σέφισ νὰ καταργηθῇ, ἔλλείψει πόρων, τὸ Σχολαρχεῖόν μας. Μερικοὶ ἀνθρωποὶ τοῦ λαοῦ εἰς ἕν παντοκωλεῖον, συνελήθοντο περὶ τούτου. Ἐνας εἶπε : « Ἐγὼ λέγω νὰ καταργηθῇ ἡ ἀνωτέρα τοῦ Σχολεῖου, καὶ νὰ μείνουν αἱ δύο πρῶται. » — « Ὄχι, ἀπήνησεν ἄλλος, « καλλίτερα εἶνε νὰ καταργηθῇ ἡ πρώτη, καὶ νὰ μείνουν αἱ δύο ἀνωτέρας. »

Ἐγελάσαμεν ἀκόμη μὲ τὰ γουστόζα ὄνειρα τοῦ Ἀπογόγου τοῦ Χάση, τοῦ Ἐθνικοῦ Γυμνοῦ καὶ τοῦ Γερασίμου Καραουλιάνη καὶ μὲ τὴν ματαιόδοξον καὶ ἀναίσθητον κυρίαν τῆς Ναυτοπόλας τῆς Ἀνδροῦ (ἂν καὶ ἦτο μᾶλλον ἀξία οἴκτου ...) καὶ μὲ τὴν γραίαν τῆς Λεουκῆς Καμελίας, (ποῦ ἦτο 90 χρόνων, εἰς τὸ κρεβάτι, καὶ εἶχε καρτίσια καὶ τῆς ἐρραπτὰν ἀσπρόρουχα, καὶ τα ἤθελε μάλιστα καὶ γερά, διὰ νὰ βαστοῦν πολὺ...) καὶ μὲ τὸν ἀστείωτατον ἐκεῖνον παπᾶν τοῦ Λυσισχάρτου ὁ, ποῦ ἔχασε τὰ γυαλιὰ του καὶ : « ἠνῶρά τα... τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν... » καὶ μὲ τὸν φαγᾶν τῆς Ἀλευδῆς τοῦ Βοσπόρου, (ποῦ ἔτρωγε μακαρίως τὰ λουκάνικα, καὶ τοῦ τα ἀρπαξεν ὁ σκύλος, καὶ τρέχει νὰ τον κτυπήσῃ καὶ ἀναποδογυρίζει τὸ λαγῆνι μὲ τὸ κρασί) καὶ μὲ τὴν ἀφρημένην τῆς Θεᾶς τῆς Γεωργίας καὶ... μὲ... μὲ... μὲ...

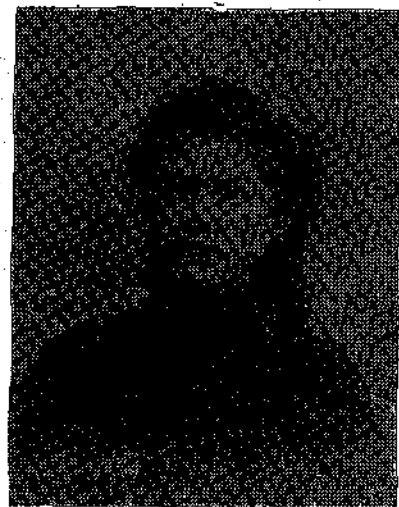
Ἀλλὰ εἶνε πολλοὶ ἀκόμη οἱ ἀνηκόντες εἰς αὐτὸν τὸν σωρὸν, μολονότι ἀπεδεκατίσθη εἰς τὸ κουβάλημα. Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἀναφέρω λεπτομερῶς, διότι ἔρχονται καὶ ἄλλοι σωροὶ, καὶ ἄλλαι ἀπαντήσεις, καὶ ἄλλα ἐπεισόδια, καὶ ἄλλα γέλια, ποῦ ἴσως ἔχουν περισσότερα δικαιώματα ἐπὶ τοῦ χώρου τὸν ὁποῖον διαθέτομεν.

Παραδειγματὸς χάριν, ὁ Ἰσημερίνδου Κόσμα ὁ ἀπαντᾷ μὲ αὐτὸ τὸ τετράστιχον :

Εἰς τὴν δεκάτην Κυριακὴν ἀπάντησιν εὗρηκα : Μία φορὰ κ' ἕναν καιρὸ, ἡ τριετὴς Μάρικα Ἐπροσπαθούσε ἐπὶ νερό νὰ κάμῃ μίαν τρύπα. Καὶ ὅταν δὲν το κατάρθωνε, τὰ πόδια τῆς ἐκτύπα.

Καὶ ἡ Γρυιὰρα διηγεῖται εὐμορφὸν ἐπεισόδιον. Ἐπεριμένα τὸν διδάσκαλον εἰς τὸ σπίτι, καὶ ἡ θεία Κατινα διὰ νὰ ἀστείουθῇ, φορεῖ ψηλὸ καπέλο, ἐπανωφόρι, μαστοῦνι, κτυπᾷ, τὴν πόρτα, καὶ παρουσιάζεται ὡς διδάσκαλος. Οἱ δύο μαθηταὶ, οἱ ὁποῖοι εἰς τὴν ἀρχὴν τὸ ἐπίστευσαν, ἔγελαν ὕστερα πολὺ ἄλλὰ μόλις ἐπρόφθασεν ἡ ἀστεία νὰ φύγῃ καὶ νὰ ξεμασκαρευθῇ, νὰ καὶ ἔρχεται ὁ ἀληθινὸς διδάσκαλος, καὶ κτυπᾷ τὴν πόρταν : « Ἐ, κύρ Δάσκαλε! αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν μᾶς τρομάζεις μὲ τὴν ψηλοκαπελαδοῦρά σου καὶ μὲ τὸ μαστοῦνι σου, — τοῦ ἀπαντοῦν ἀπὸ μέσα, — ἔλα καὶ δὲν σε φοβοῦμαι! » Ἀλλὰ φαντασθῆτε τὴν ἐντροπὴν των, ὅταν ἠνοῖξεν ἡ θύρα καὶ εἶδαν ποῖος ἦτο. . .

Ἡ Νύμφη Καλὸ ψῆ μᾶς διηγεῖται τὸ ἐπεισόδιον τοῦ διδασκάλου, ὁ ὁποῖος εἶχεν οἰκοτρόφους, καὶ τὴν παρμωνὴν των Χριστουγέννων ἐπῆγε νὰγοράσῃ γάλους. — Δεξέ μου δώδεκα, τοὺς μεγαλητέρους! εἶπεν εἰς τὸν πωλητήν. Ἐκεῖνος τὸ ἔκαμε μὲ προθυμίαν. — Τώρα, εἶπεν ὁ διδάσκαλος, ἐπειδὴ ἔχω μαθητὰς ποῦ τρώγουν πολὺ καὶ δὲν συμφέρει, σὲ παρακαλῶ νὰ μου δια-

ΑΝΟΙΚΤΗ ΚΑΡΔΙΑ. Βραβευθεῖσα εἰς τὴν Ἐνάτην Κυριακὴν (Ἡμερὴ ἀπόλυτον τοῦ 1999, σελ. 448.)

λέξης ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς γάλους τέσσαρας, τοὺς πλέον σκληροὺς. Ὁ πωλητὴς μὲ κάποιον ἀπορίαν, τὸ κάμνει. Ἀλλὰ τότε ὁ διδάσκαλος, χαμογελῶν, « Λοιπὸν ἐγὼ πέρνω τοὺς δικὸν τρυφεροὺς, λέγει, καὶ σεῖς κρατεῖτε τοὺς σκληροὺς. » Καὶ ἔφυγε, κατευχαριστημένος διὰ τὴν καλὴν ἐκλογὴν καὶ ἀφίμων τὸν πωλητὴν χρονοῦτα. . .

Ἡ Ἀδελφάρος Στρούθοκαμηλὸς διηγεῖται : « Μία θεία μᾶς εἶχε δώση ἕνα παιχνιδί, τὸ ὁποῖον ὀνομάζε-ται Ruff-Billiards καὶ εἶνε πολὺ διασκεδαστικόν. Μίαν ἡμέραν, συνηγημένοι περίξ τῆς τραπέζης, ἐπαίξαμεν ἡσύχως (;) ὅταν αἴφνης . . . φωτιά! . . . καπνὸς! . . . καπνία! . . . μεγάλα νέφη κατέβησαν ἀπὸ τὴν ἐστίαν, ἡ ὁποία διὰ μίαν στιγμὴν ἐβγαλε φλόγας, καὶ ἔπειτα ἔπαυσε. . . Ἡ μαμά ἐφώναξε, ἡ ἀδελφὴ μου ἐπίσης (ἂν καὶ τώρα τὰ ἀρνέεται), ἡ δὲ μικρὴ ἀδελφούλα, ἀπὸ τὸν φόβον τῆς, ἐπήδησεν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι. Ὅταν ἐξήλθομεν ἀπὸ τὸ ἐπικίνδυνον δωμάτιον, ὁ ἀδελφός μου ἐπαρουσιάσθη φέρων ὀλόκληρον τὴν τραπέζαν, διότι ἡ μόνη του συλλογὴ ἦτο νὰ τελεωώσωμεν τὸ παιχνίδι! Ὁ πατήρ μου πάλιν ἐσκέπτετο : « Τί καλά ποῦ δὲν ἐτυχε ἡ γάτα ἐμπρὸς ἐπὶ φωτιά! . . . » Ἀλλὰ τὰ γέλια ἦταν ὅταν ἀνάψαμε φῶς, καὶ εἶδαμε τὸν πατέρα μὲ κεφάλι κατάμαυρον — ἐκεῖ ποῦ δὲν εἶχε μαλλία, — ἀπὸ τὴν καπνία ποῦ εἶχε πέσει ἐπάνω του. »

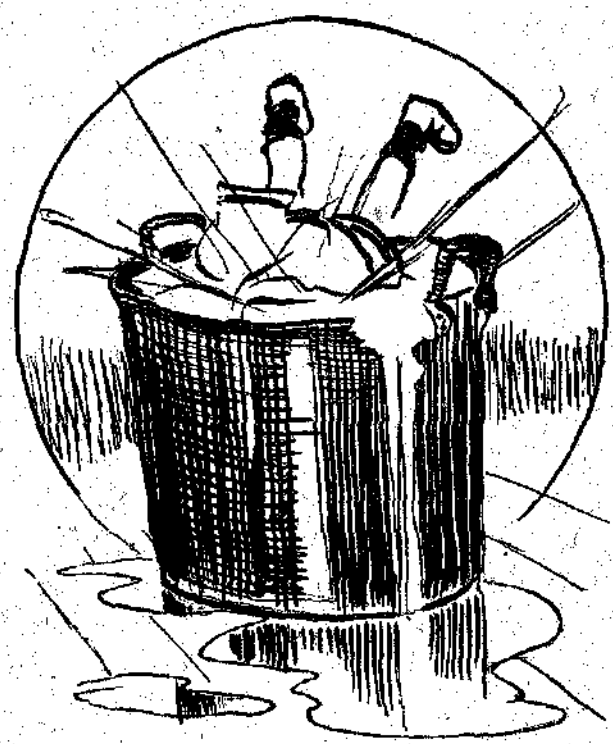
Ἡ Ζωηρὰ Φλόξ εἶχε μίαν φίλην, ἡ ὁποία ἦτο τὸ πνεῦμα τῆς ἀντιλογίας. Μίαν ἡμέραν ἐμάλασαν διὰ τὰς παντούφλας ποῦ ἐκεντοῦσαν, καὶ καθέμια ὑπεστήριξεν ὅτι τὸ ἰδικόν τῆς κεντήμα ἦτο τὸ καλλίτερον. Ἐπᾶνω εἰς τὸν καιρὸν, κέρφουν τὰ κεντήματα, σκύπτουν ἐκεῖνοι καὶ τὰ σηκώνουν. . . Καὶ ὁ καιρὸς ἐξακολουθεῖ, τώρα ἐνώπιον μαρτύρων. « Κῦτταξε τί λεπτότης γραμμῶν, ἔλεγον ἡ μία! τί ἀκριβεία σχεδίου, τί ζωηρότης χρωμάτων! — Κῦτταξε καὶ τὴ δική μου, ἀπαντοῖσεν ἡ ἄλλη, τί καθαρά ἐργασία! τί σου λέγουν αὐτὰ τὰ λουλοῦδια, ποῦ λές καὶ εἶνε ἀληθινά! ὄχι σὰν τὰ δικὰ σου τὰ ἀνοστα! » Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον τὴν ἀνακαλύπτεται ; Εἰς τὴν παραβᾶλην, εἶχαν ἀλλάξῃ τὰς παντούφλας, καὶ καθέμια ἐπεδείκνυε καὶ ἐπαينوῦσε τὴν παντούφλαν τῆς ἄλλης, κατηγοροῦσα τὴν ἰδικὴν τῆς! . . .

Καὶ ἔρχεται ὁ τελευταῖος σωρὸς, ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἔβαλα τὰς ἀπαντήσεις ποῦ μου ἐφάνησαν καλλίτεραι καὶ ἀπὸ τὰς προηγουμένας, ὁ ἐκλεκτός σωρὸς, τὸν ὁποῖον ἐσεβάσθη καὶ τὸ ἀμάξι τοῦ κουβαλήματος, διότι εὐρέθη σῶος, ἀκέραιος καὶ δεμένος.

Ἡ Μαγικὴ Εἰκὼν δὲν ἐγέλασε τόσον εἰς τὴν ζωὴν τῆς, παρὰ μὲ ἕν ἐπεισόδιον ποῦ τῆς διηγήθη κάποτε ὁ θεῖός τῆς. Μίαν φορὰν, λέγει, ὅταν ἦτο νέος, ἐπῆγεν εἰς ἕνα χορὸν μετρησιμῶνων. Ἐκεῖ συνήνησε μίαν χαριτωμένην προσωπιδοφόρον, μὲ τὴν ὁποίαν ἐχόρευσεν, ἐφλούρησε, τὴν ἐπεριποιήθη πάρα πολὺ, καὶ εἰς τὸ τέλος, κατὰ τὸ σύνθημα, τὴν ὠδήγησεν εἰς τὸ κυλικεῖον, διὰ νὰ τῆς προσφέρει κάτι τι. Τότε ἡ προσωπιδοφόρος βγάζει τὴν προσωπίδα τῆς, καὶ ὁ καταβλιέρος εὐρίσκειαι ἀπέναντι. . . τοῦ κατὰ τι νεωτέρου ἀδελφοῦ του. — Βρε ἀδελφέ! σὺ ἦσους ἡ ντάμα μου, καὶ σου ἔκαμα καὶ τόσα κομπλιμέντα ; — Χά, χά, χά! Ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀφρημένους αὐτῆς τῆς Κυριακῆς, ἡ πλέον ἀστεία εἶνε ἡ ἀφρημένη τῆς Αἰμύνης Μαρωτίδου. « Ἡθῆλσε κάποτε νὰ μαγειρεύσῃ καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν φωτιάν τὸ κρέας διὰ νὰ το κοκκινήσῃ. Ἀλλ' ἔξαφνα τὴν διέ-

κοφαν αἱ φωναὶ τῶν παιδιῶν τῆς, κ' ἐβγήκε ἀπὸ τὸ μαγειρεῖον διὰ νὰ τα καθουγάσῃ. Ὅταν ὅμως ἐπέστρεψεν, εἶχε λησμονήσῃ ἐντελῶς ὅτι εἶχε βάλῃ τὸ κρέας εἰς τὴν φωτιάν, καὶ το ἐξήτησεν εἰς τὸ τραπέζι, ὅπου τὸ εἶχε πρῖν. Ἀλλ' ἐπειδὴ, φυσικά, δὲν το εὗρεν, ἐνόμισεν ὅτι τῆς τὸ ἀρπαξεν ἡ γάτα, καὶ ἔτρεξε νὰ τὴν ἀνακαλύψῃ. Δὲν τὴν ἤυρεν ὅμως πουθενά, καὶ βιαστικὴ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ μαγειρεῖον, διὰ νὰ γυρίσῃ τὸ κρέας, τὸ ὁποῖον ἄρχισε νὰ τῆς μυρίζῃ. Τὸ γυρίζει, καὶ πάλιν φεύγει διὰ νὰ εὗρῃ τὴν γάταν, καὶ πάλιν ἐπανέρχεται διὰ νὰ γυρίσῃ τὸ κρέας — εἶχε, βλέπετε, τὸν νοῦν τῆς, νὰ μὴ τῆς κατῆ, — καὶ πάλιν τρέχει διὰ τὴν γάταν, καὶ πάλιν ἐπιστρέφει εἰς τὸ κρέας. . . ἕως ὅτου συνέρχεται καὶ εὐρίσκει ψηγμένον πλέον τὸ κρέας, τὸ ὁποῖον ἕως τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην εἶχε διὰ χαμένον! ! ! »

Ἡ Σιωπηλὴ Νύξ διηγεῖται τὸ ἔξῃς : « Μίαν ἡμέραν ἐπῆγα εἰς τῆς θείας μου. Μετ' ὀλίγον ἡ ἐξαδέλφη μου ἐβγήκε διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὸν δίσκον τοῦ γλυκοῦ. Ἀλλ' ἐν φ' τὸν ἐτοιμάζε, τὸν ἄφησε καὶ ἦλθε νὰ μ' ἐρωτήσῃ ἂν ἔλαβα Διάπλασιν. Μόλις εἶπα ὄχι, ὅταν ἔρχεται ὁ ἀδελφός μου μὲ τὸ φύλλάδιον. Ἡμεῖς τρέχομεν διὰ νὰ το πάρωμεν, ἐκεῖνος, διὰ νὰ στείουσθαι. φεύγει, ἡμεῖς τὸν κυνηγοῦμεν καὶ φαντασθῆτε πλέον τί φωνεῖ καὶ τί κακὸ ἔγινε. Ἀλλ' ἔξαφνα ἀκούονται φωναὶ ἀπὸ ἄλλο δωμάτιον, — τὸ δωμάτιον τοῦ γλυκοῦ, — τρέχομεν νὰ ἰδοῦμε τί συμβαίνει, καὶ τί βλέπομεν ; τὸν μικρόν μου ἐξαδέλφον περιχυμένον γλυκὰ ἀπὸ πάνω ἕως κάτω, καὶ προσπαθοῦντα νὰ ἐλευθερώσῃ τὰ μάτια του. . . Ἰδοὺ τί εἶχε συμβῆ! Ὅταν ἡ ἐξαδέλφη μου ἦλθε νὰ μ' ἐρωτήσῃ διὰ τὸ

« Τὸν Πάρνασον ποῦ τὸν εἶδατε εἰς ὄλην του τὴν δόξαν. » (Σελ. 334, σελ. α.)

φύλλον, ὁ μικρὸς λαίμαργος ἠύρε τὴν εὐκαιρίαν καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ντουλάκι, νὰ κλέψῃ γλυκὸ. Ὅταν ἠκούσε τὴν παραχῆν μᾶς ἐνόμισεν ὅτι ἦτο δι' αὐτόν, καὶ ἤθελε νὰ κατεβῇ, γρήγορα, διὰ νὰ μὴ τον πιᾶσωμεν ἐπὶ τὰ πράσα. Ἀπὸ τὴν βίαν του ὅμως, ἀντὶ νὰ πιᾶσῃ τὸ ντουλάκι, πιάγεται ἀπὸ ἕνα κουροῦπι γλυκὸ καὶ . . . τὰ λοιπὰ ἐνοοοῦνται. » Τὸ εὐτόχημα εἶνε ὅτι ὁ μικρὸς διορθώθη ἀπὸ τὴν λαίμαργίαν του. « Ἡμεθα εἰς τὸ Γυμναστήριον, — διηγεῖται ὁ Λοξίας, — ἔταν ἐμβήκειν ἕνας χονδρὸς κύριος. — Καὶ ποῦ θὰ τον ἀφίση αὐτὴ ἡ κοιλία νὰ γυμνασθῇ ἐφώνησαν τὰ παιδιὰ. — Ἄς ἔλθουν ἐδῶ τρεῖς ἀπὸ τοὺς δυνατωτέρους σας! λέγει ἐκεῖνος. Τρεῖς νέοι ἐπλησίασαν, περίεργοι νὰ ἰδοῦν τί θὰ κάμῃ. Τότε ὁ χονδρὸς κύριος δὲν χάνει καιρὸν, ξαπλώνεται φαρδὸς πλατὺς εἰς τὴν ἀμμον, σηκώνει ὀλίγον τὰ χεῖρά, καὶ λέγει :

«Ήθελσε να κατέβη γρήγορα, διὰ νὰ μὴ τὸν πιάσωμεν ἐπὶ τὰ πόδια.» (Σελ. 335, στήλ. 6.)

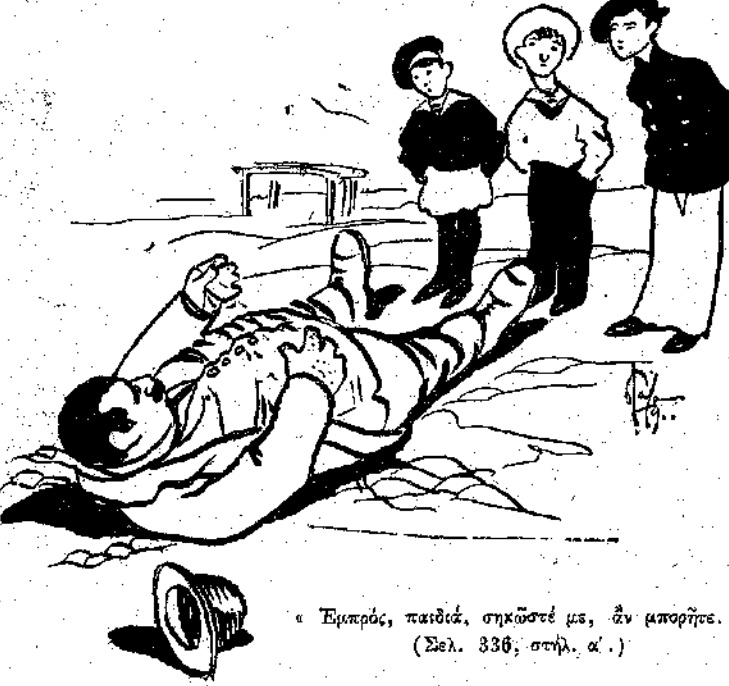
— Ἐμπρός, παιδιά σηκώστε με, ἂν μπορῆτε, καὶ θὰ ἰδῆτε τί θὺν ἂν τὸς ποῦ εἶμαι!
«Ὅλοι οἱ παρόντες ἐγέλασαν με τὴν καρδίαν των.»
Καὶ ἄλλο ἐπεισόδιον με χονδρὸν, πολὺ φαιδρότερον αὐτό, τὸ ὅποιον διηγείται ὁ Κόμης Μοντεχρίστος. «Ἦτο χοῦδρὸς καὶ κοιλαρὰς, λέγει; ἐν εἶδος Παχωμάκη τῆς Σχολῆς τῶν Ροδινῶν τῶν τοῦ Ἰουλίου Βέρν. Μίαν ἡμέραν, ἀπέβη ἀπὸ τὸ σπῆτι του, ἐπερνοῦσεν ἡ μουσική. Αὐτός, βιαστικός καὶ σκεπτικός, — εἶχε πολλὰς ὑποθέσεις ὁ ἄνθρωπος, — ἐπροχωροῦσε κατὰ πλάτος τοῦ δρόμου. Ἡ μουσικὴ ἐπλησίαζεν... Ἦδη ὁ τυμπανιστῆς εὐρίσκειτο πλησίον του... ὅταν... μπουφ!... τὸ πληκτρον τῆς γραγκάσας πίπτει βαρὺ ἐπὶ τῆς πολυσάρκου καίλιας τοῦ κυρίου, — κατὰ λάθος βέλαια, διότι εἶχε πλησίαση τόσοσ τὴν γραγκάσαν, ὥστε ὁ τυμπανιστῆς δὲν ἠμποροῦσε πλέον νὰ διακρίνῃ ποῦ κτυπᾷ.»
Se non è vero, è ben trovato, καθὼς λέγουσ οἱ Ἴταλοί.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

- ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Νουσταλγὸς Ἑλλήν [10 Ε].
ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Μαρία Καλλιμάχου, [6 Ε] — Κόμης Μοντεχρίστος, [6 Ε].
ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Δοξίας, [5 Ε]. — Σιωπηλὴ Ἄσξ, [5 Ε]. — Αίματτ Μαρεῶτις, [5 Ε].
Δ' ΒΡΑΒΕΙΟΝ [ἀπὸ 3 Ε] : Μαγικὴ Εὐκλὸν. — Ἀθηναῖος Στρουθοκάμηλος. — Νύμφη Καλυψὸ. — Γρονιάρια.
Β' ΒΡΑΒΕΙΟΝ [ἀπὸ 2 Ε] : Ἰσημερινὸς τοῦ Κόσμου. — Ἀλκων τοῦ Βοσπόρου. — Δυσόχαρτον. — Λευκὴ Καμέλια. — Ναυτοπούλα τῆς Ἀνδρου. — Ἀπόρονος τοῦ Λάση. — Ἐθνικὸς Ἔρνος. — Γεράσιμος Καραουλάνης.
Γ' ΒΡΑΒΕΙΟΝ [ἀπὸ 1 Ε] : Φύγ-Μοῦ-Ἀῆ. — Μπουμπουνιμένο Μναῖδ. — Ἀῆ-Χοῦν-Τοῦγγ. — Ψάρι τῆς Σηβάς. — Ἀγροπολιολογίατος. — Ε. Ζωγράφος. — Κόμη τῆς Βερενίκης. — Πειραϊκὴ Ἄδρα. — Δημόσιε Βόλου. — Μαῦρος τῆς Βενετίας. — Ἰωάννης Χ. Σολιώτης. — Ἡμεροσ Περιστερά.
ΕΥΦΩΜΟΙ ΜΝΗΜΙΑ : Ὅσοι ἔσσι ἀναφέρονται εἰς τὴν κρίσιν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΝΔΕΚΑΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

« Πολλοὶ λέγουσ ὅτι τὰ ζῶα ἔχουσ λογικόν· ἄλλοι ἰσχυρίζουσ τὸ ἐναντίον. Ποία εἶνε ἡ γνώμη σας; Νάκούσωμεν τὰ ἐπιχειρήματά σας, καὶ με παραδείγματα, ἂν ἔχετε.
Αἱ ἀπαντήσεσ πρέπει νὰ εἶνε γραμμέται καὶ καθαρο-

« Ἐμπρός, παιδιά, σηκώστε με, ἂν μπορῆτε.» (Σελ. 336, στήλ. α.)

γραμμέται εἰς χωριστὸν φύλλον χάρτου, τὸ ὅποιον νὰ μὴ περιέχη τί πότε ἄλλο, παρά μόνον τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν Ἐνδεκάτην Κυριακὴν, καὶ νὰ φθάσουσ εἰς τὸ Γραφεῖόν μας μέχρι τῆς 15ῆς Νοεμβρίου τὸ βραδύτερον.
Πρὸ παντὸς ἄς συνιστᾷ τὴν συντομίαν. Ὅ,τι ἔχετε νὰ εἰπῆτε, εἰπῆτε το με λίγα λόγια. Καθὼς παρετηρήσατε ἕως τώρα, οὐδέποτε ἡ φλουρία ἐβραβεύθη.
Κατ' ἐντολήν τῆς Διαπλάσεως
Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Η ΚΡΙΣΙ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Περπατῶντες οἱ τρεῖς ἔμποροι, ἐφθασαν εἰς ἓνα τόπον, ποῦ δὲν τοῦ γνωρίζαν. Ἐκεῖ ἀπάντησαν μίαν γρηᾷ καὶ τὴν παρακάλεσαν νὰ τοὺς εὐρῆ ἓνα μέρος νὰ μείνουσ τὸ βράδυ, ὡσ ἕνοι. «Ἐλάτε στὸ σπῆτι μου» τοὺς εἶπεν ἡ γρηᾷ. Ἐκεῖνοι εὐχαριστήθησαν καὶ πῆγαν εἰς τὸ σπῆτι τῆς γρηᾷ. «Μάνα, τῆς εἶπαν, σοῦ παραδίνομε ὅ,τι κι' ἂν ἔχωμε, νὰ μας τα φυλάξῃς, καὶ νὰ μὴ μάς τα παραδώσῃς ἂν δὲν εἶμαστε καὶ οἱ τρεῖς μαζί. — Καλὸ, παιδιά μου.» Τῆς ἔδωσαν λοιπὸν ὅ,τι εἶχον καὶ ἓνα σάκκο με φλουριά, καὶ ἡ γρηᾷ τὰ πῆρε καὶ τὰ φύλαξε. Ἐπειτα ἐκεῖνοι ἐπῆγαν εἰς τὸ λατρὸν.
Ἀφ' οὗ ἐπροχώρησαν κάμποσο, λέγει ὁ ἓνας : «Βρὲ παιδιά, δὲν πῆραμε τὰ χτένια μας. — Τρέξε, καίμνε, μίαν στιγμὴ καὶ πάρτα. — Μὰ λέτε νὰ μοῦ τα δώσῃ ἡ γρηᾷ, ἂν δὲν εἶμαστε καὶ οἱ τρεῖς; — Πῆγαινε σὺ καὶ μετὶ τῆς φωνάζουμε ἀπὸ δῶ καὶ σοῦ τα δίνει.»
Τρέχει ἐκεῖνος, καὶ ἀντὶ νὰ γυρῆσ τὰ χτένια, γυροῦει ὁ κατρεγάρης τὰ φλουριά. «Νὰ του τα δώσω;» ρωτᾷ ἡ γρηᾷ τοὺς ἄλλουσ ἀπὸ τὸ παραθύρι. «Δὸς τοῦτα, κυρὰ μάνα!» τῆς φωνάζουσ ἐκεῖνοι.
Ἔτσι γελᾷστικῃ ἡ γρηᾷ καὶ τοῦ δίνει τὰ φλουριά. Τὰ πέρνει ὁ καλὸς σου καὶ ἀπὸ δῶ πᾶν οἱ ἄλλοι! Προσμένουσ οἱ συντρόφοι του, ποῦ νὰ φανῇ! Σε κάμποσ ὥρα, γυρίζουσ οἱ δὺδ εἰς τὸ σπῆτι, καὶ λένε τῆς γρηᾷς : «Τί ἐγίνε ὁ σύντροφός μας; — Νά, πῆρε τὰ φλουριά καὶ πῆγε νὰ σας εὐρῆ. — Τὰ φλουριά σοῦ εἶπαμε μετὶ νὰ δώσῃς ἡ τὰ χτένια; — Τὰ φλουριά μοῦ ζήτησε αὐτός; ἄς ρώτησα νὰ τα δώσω; καὶ μοῦ φωνάζατε δὸς τα! Τί φταῖω ἐγὼ ἡ ἄμοιρη;» Τὴν πῆγαν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ὁ κριτῆς τῆς εἶπε : «Ἀφ' οὗ παραλάβες τὰ φλουριά, πρέπει νὰ τα παραδώσῃς. Σοῦ δίνω 15 ἡμέρες διαορία νὰ εἰς, ἂν κάνεις, γιατί ἐχάθηκες.»
Ἐκεῖ ποῦ πέρνοσε κλαίοντασ ἀπὸ μπρὸς ἀπὸ τὸ Παλάτι, ἡ γρηᾷ βλέπει ἓνα πλουσιόπαιδο κι' ἐπαίξε καρδία. «Τί ἔχει, μάνα, καὶ κλαῖς;» τῆς λέει. — «Τί ἔχω, παιδάκι μου; αὐτὸ καὶ αὐτό» καὶ τοῦ λέει ὅλη τὴν ἱστορία. «Σοῦπανε νὰ εἶνε καὶ οἱ τρεῖς μπροστά ποῦ θὰ τα δώσῃς;» τῆς λέγει ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, (γιατί αὐτὸς ἦταν τὸ παιδάκι, μικρὸς ἀκόμα.) — «Ναί, παιδάκι μου. — Τότες, νὰ πᾶς πίσω εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ νὰ πῆς πὼς τὰ φλουριά τάχεις εἰς τὸ σπῆτι σου, μὰ πρέπει νὰ βροῦν κι' οἱ τρεῖς μαζί, κατὰ τὴν συμφωνία ποῦ ἔχετε, νὰ τοὺς τα δώσῃς.» Ἡ γρηᾷ γύρισε εἰς τὸ δικαστήριον, εἶπε ὅ,τι τῆς εἶπεν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, καὶ ἔτσι οἱ ἔμποροι ἔφυγαν, καὶ ἀκόμα τρέχουσ γιὰ νὰ βροῦν τὸν κατρεγάρη τὸ σύντροφό του.
[Ἀθηναϊκὴ Παράδοσις]

Ο ΦΑΣΟΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ [ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΒ'

Η ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥ ΦΑΣΟΥΛΑΚΗ

Λοιπὸν, καθὼς εἶπαμε, ὁ μικρὸς Φασουλάκης μετανόησε, καὶ ὑποσχέθηκε πᾶ νὰ εἶνε φρόνιμος καὶ νὰ μελετᾷ τὴ Γραμματικὴν του.
Μὰ ποία Γραμματικὴ; Δὲν τοῦ τὴν ἔφαγε ὁ ποντικός; δὲν τοῦ τὴν ἔκαμε σὲ κακὸ χάλι; Μποροῦσε τὸ παιδί νὰ διαβάξῃ πᾶ σὲ τέτοιο ἔλεεινὸ καὶ ποντικοφαγώμενο βιβλίον;
Ὁ μικρὸς Φασουλάκης κλαίει ἀπαρηγόρητα.
— Χι, χι, χι!.. Δὲν ἔχω βιβλίον!.. ἀμὴ τώρα;... Πάει τὸ βιβλιράκι μου! πάει ἡ Γραμματικὴ μου!
— Καὶ γι' αὐτὸ συγχύζεσαι; τοῦ λέει ὁ κύρ Δάσκαλος. Ἐννοια σου, παιδί μου, κ' ἐγὼ θὰ σὲ μάθω Γραμματικὴν χωρὶς βιβλίον. Φθάνει μονάχα νὰ ἔχῃς προσοχὴ καὶ ἐπιμελεια. Καὶ τί σοῦ φαίνεται πὼς εἶνε ἡ Γραμματικὴ; Ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον εὐκολώτερον πῆγμα;
Ὁ Φασουλάκης κουνᾷ τὸ κεφάλι του δὲν το πιστεύει.
— Μπᾶ! θὰ το ἰδῆς καὶ μονάχος σου, τώρα ποῦ θὰ εἰσοί ἐπιμελής, ξαναλέγει ὁ κύρ Δάσκαλος. Τὴ Γραμματικὴν τὴν ξέρουμε πρὶν νὰ τη μάθωμε! αὐτὸ θὰ το ἰδῆς, σοῦ λέγω. Λοιπὸν ἄς ἀρχίσωμε. Τὴν ἄλλη φορά, ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα ποῦ με εἶπεσ Τύραννο...
Ὁ Φασουλάκης κοκκινίζει, καὶ παρακαλεῖ τὸ Δάσκαλον νὰ μὴ τοῦ το ξαναθυμίσῃ.
— Ἄς εἶνε λοιπὸν, λέγει ὁ Δάσκαλος· περασμένα ἐξασμένα! Τὴν ἄλλη φορά ποῦ... (ὄχι! δὲν λέγω τίποτα!) τὴν ἄλλη φορά, εἶχαμε μείνη εἰς τὸ ὄνομα. Σὰς εἶπα, ὅτι τὰ ὀνόματα διαιροῦνται εἰς οὐσιαστικὰ καὶ εἰς ἐπίθετα.
— Αὐτὸ τὸ ξέρω· λέγει ὁ Φασουλάκης.
— Πολὺ καλὰ! Τὰ οὐσιαστικὰ πάλι διαιροῦνται εἰς κύρια καὶ εἰς προσηγορικά.
— Τί εἶνε αὐτὰ τὰ προσηγορικά; Πρῶτη φορά ἀκούω τέτοια λέξι.
— Νά, προσηγορικά εἶνε τὸ σπῆτι, τὸ δένδρο, ἡ σφαῖρα, ἡ χήνα, καὶ τὰ λοιπά. Γιατί λές : νὰ εἶνα σπῆτι, ἰδὲς ἐνα δένδρο, ἔσφαξα μὲ ἅ χήνα, ἔχω μὲ ἅ σφαῖρα.
— Ἀμὴ κύρια ποία εἶνε; ρωτᾷ ὁ Φασουλάκης.

— Κύρια είνε : ο Φασουλάκης, ο Γιάγκος, ή Άννα (τò όνομα τής μητέρας σου), ο Πέτρος (τò όνομα του θείου σου), ο Βασίλης (τò όνομα του επιστάτη μας) και τὰ λοιπά.

— Ά, εκατάλαβα ! όλα λοιπόν τὰ όνόματα τών Άγιων πού τα έχουν άνθρωποι, και πού τους πάμε λουλούδια 'στη γιορτή τους, είνε κύρια όνόματα ;

— Βεβαίωτατα. Και τώρα πιστεύω, ότι έννόησες 'στην έντέλεια τί θά πη όνομα κ ύ ρ ι ο ν και τί θά πη όνομα π ρ ο σ η γ ο ρ ι κ ό ν.

— Ναι, εΐπεν ο Φασουλάκης. Ο σ κ ύ λ ο σ μας είνε όνομα προσγορικόν· ο Κ έ ρ β ε ρ ο σ όμως, πού είνε τò όνομά του, είνε όνομα κύριον. Όμως αυτό δέν είνε γραμμένο 'τò Καλαντάρι, και γι'αυτό ο κακομοίρης ο Κέρβερους δέν γιορτάζει ποτέ, και ποτέ δέν του στέλνουν λουλούδια και γλυκίσματα !

— Μπράβο, παιδί μου εΐπεν ο κύρ Δάσκαλος. Πάρε και δύο Εύσημα !
Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Ο ΣΤΕΦΑΝΟΣ

(Συνέχεια και τέλος· γδε σελ. 324.)

Η έκλογή έγινεν, όχι άνευ παρατηρήσεων των έν μέρους του γέροντος, τας όποιων ο Μίμης έγύριζεν εις τò άστυόν. Κατά βάθος, δέν ήσθάνθη τον έαυτόν του και πολύ ευτυχέστερον από πριν, μολοντί εξέδωσε δια την μικράν μηχανήν άρκετά στογγυλόν ποσόν· και μάλιστα την Άλλην ήμέραν, όταν έπιήγεν εις τò Λύκειον, οι συμμαθηταί του τον εύρον κάπως δύσθυμον. Ο Μίμης ήρχισε να αΐσθάνεται την άνιαν, τον κόρον, όπως άλλοι οι πλούσιοι, οι όποιοι, ικανοποιούντες πασόν των επιθυμιών, τὰ σιχαίνονται επί τέλους όλα. Τώρα έκρινε την έκλογήν του γελοίαν, άνόητον, και άνεκάλυπτε—κατόπι έορτής—ένα σωρό πράγματα, τὰ όποια θά του ήρσαν περισσώτερον.

— Δέν πειράζει, εΐπεν επί τέλους· έχω καιρό. . . Άν 'ετὸν άλλο Διαγωνισμό ελθω πάλι σε καλή θέσι, τότε θά φροντίσω να διαλέξω καλλίτερον πράγμα.

Μετά δύο-τρεις εβδομάδας, ο γέρω-Γράβαρης εδέχθη πάλιν τον μικρόν του φίλον με πρόσωπον φαιδρότατον:

— Σπουδαία είδησις, κύριε Γράβαρη! άνέκραξεν ήλθα πρώτος 'στη Γεωγραφία, με συγχαρητήρια έκ μέρους του καθηγητού !

— Πολύ ευχάριστον, ά, πολύ ευχάριστον !

— Ναι· άλλ' αυτή τή φορά πρέπει, πρέπει να σκεφθώ σοβαρώς . . . ξεύρεις . . . για την ανταμοιβή πού θά ζητήσω του μπαμπά . . .

— Πάλι τὰ ίδια; . . Ά, κύριε Μίμη!

— Ά, κύριε Γράβαρη! . . . πρέπει να συλλογίζεσαι κανείς λιγάκι και τον έαυτό του! άπήνησεν ο μαθητής με την συνήθη του φράσιν, ή όποία είχε γίνη πλέον τò έμβλημα του.

Και έξαφνα: — Μπά! μπά! τί βλέπω, κύριε Γράβαρη; Σήμερα είσθε άνθροστέλιος! πως τò επέθατε;

Και με κίνημα ζωηρόν, ο Μίμης ήτομιάσθη να πάρη τὰ δύο γαρύφαλα, τὰ όποια ο γέρων έφερεν εις την κομμιόδωχην. Όμως, πρὸς μεγάλην του έκπληξιν, ο κ. Γράβαρης με την μίαν χείρα απέκρουσεν ήρέμα τον μικρόν, και με την άλλην έπροφύλαξε τὰ άνθη του.

— Μπά! δέν μου τα δίνεις; . . . είνε λοιπόν από χέρι; . . . Από χέρι! άκούς εκεί! . . . χα, χα, χα!

Και τò χαϊδευόμενον παιδί ήρχισε να γελά· ειρωνικώς όμως ή άπάντησις του γέροντος τον διέκοψε.

— Μου τα έδωσες σήμερα τò πρώτ' ένα γειτονόπουλο, ένα παιδάκι τής ήλικίας σου, αλλά καχεκτικό, ασθениσμένο. . .

Είνε τὰ πρώτα λουλούδια πού άνοιξαν 'ετὸν κηπαράκη πού τον καλλιεργεί μόνος του . . . Τò κακόμοιρο τò φτωχό! είχε τόση χαρά πού μπορούσε να δώση και αυτό κάτι τί, ώστε θέλω να τα διατηρήσω όλη την ήμέρα.

Ο Μίμης είχε θυμώση σχεδόν, άκούων τον κ. Γράβαρη να όμιλή συμπαθώς περι άλλου παιδίου έκτός αυτού· έν τούτοις εΐπε με περιέργειαν:

— Ήθελα να έβλεπα αυτόν τον κηπαράκη, πού κάμνει τόσο πολύτιμα άνθη.

— Και γιατί, κύριε Μίμη; για να γελάσης;

— Γιατί, σε παρακαλώ; Τόσω πειάκακό μ' έχεις, ώστε να γελάσω μ' ένα σακάτη;

Ο κ. Γράβαρης ήτένισεν επί τινος στιγμάς τον μαθητήν, και έπειτα, συλλαβών έξαφνα μίαν ιδέαν, εΐπε:

— Καλά λοιπόν, άφ' ου το θέλεις, ελα. Είνε μεσημέρι, οι υπάλληλοι φύγουν . . . έχω λίγο καιρό πριν του γεύματος.

Η οικία, εις την όποιαν ο γέρω-Γράβαρης έκατοικούσε, μόλις όλίγα βήματα απέχεν. Ακολουθούμενος υπό του Μίμη, άνήλθε την κλιμακα, και άφ' ου άνοιξε την θύραν του δωματίου του, ένευσεν εις τò παιδίον να πλησιάση. Απέγαντι, χωρίζομενον από την στενήν αυ-

λήν, ο Μίμης είδε τότε έν άλλο παράθυρον, τò βάθρον του όποιου είχαν εύρηθή δια μίαν προσθήτου σανίδας. Έπί τής σανίδος αυτής ήσαν παρατεταγμένα τὰ άνθη του μικρού άσθενούς, μέσα εις τας παραδοξοτέρας γάστρας: ώραια ύάκινθοι ήρχίζαν να ναιόνουν, φυτευμένοι εις καλαιά δοχεία μουστάρδας· κρινάκια, μενεξέδες και βιολέττες έθαλλον μέσα εις κουτία τενεκεδένια· και εις τò μέσον ύψουτο ύπερηφάνως ή γαρύφαλα, βυθίζουσα τας ρίζας της εις τò χώμα, τò όποιον περιείχε μία σπασμένη σουπιέρα!

Αυτός ήτο ο περίφημος κηπαράκης! Τò πρώτον κίνημα του Μίμη ήτο έκρηξις γέλωτος, ο όποιος όμως κατεπνίγη άμέσως, διότι έν πρόσωπον μελαγχροινόν έκυπτεν άνωθεν των άνθών, και δύο χείρες ισχναι ύπεστήριζαν μερικὰ κλωνία.

Ο Γράβαρης έβηξεν ελαφρώς, και ο μικρός γείτων, άκούσας τον κρότον, άνύψωσε τò περίλυπον πρόσωπον πρὸς εκείνους, οι όποιοι τον έβλεπαν. Έμειδιάσε πρὸς τον γέροντα, άλλ' ιδών πλησίον του τον μαθητήν έκείνον με την ώραϊαν στολήν και την πονηράν φοισογυμνίαν, έταράχθη και έκαμνε ναποσυρθή έκ του παραθύρου.

— Στάσου, Στέφανε, εΐπεν ο κ. Γράβαρης· δέν πιστεύω να σε τρομάξη ο κ. Μίμης· είνε, ξεύρεις, ο υίός του πρώτισταμένου μου.

— Και άνέβηκα επίτηδες για να θαμάσω τὰ ώραϊά σου λουλούδια, προσέθεσεν ο Μίμης εύγενώς.

Τὰ ώραϊα μάγουλα του Στεφάνου έκοκίνισαν ελαφρώς.

— Ά, τὰ λουλούδια μου δέν είνε και πολύ ώραϊα, για 'κεινους πού μπορούν να πηγαίνουν συχνά 'ετὰ περιβάλλια, απέκρηθη ήρέμα· εγώ όμως τάγαπώ, και χωρίς αυτά θά μου φαίνονταν άτελείωτες ή ήμέρες πού περνά έδω ελωμόναχος.

— Πώς, όλόμναχος; Πού είνε λοιπόν οι γονείς σου;

— Η μητέρα μου είνε χήρα, και δουλεύει έξω όλη την ήμέρα για να κερδίξη τò ψωμί μας.

— Και ποτε βγαίνεις έξω;

— Τες Κυριακές κάποτε . . . άν ο καιρός είνε πολύ καλός, και άν ή και μένη ή μητέρα δέν είνε πολύ κουρασμένη. . .

— Ω, μὰ τέτοια ζωή είνε άνυπόφορη!

— Μόνον τον χειμώνα, διώρθωσεν ο Στέφανος με τò γλυκύ του ύφος, τò πλήρες έγχαρταρωσέως· τώρα πού έχω τὰ λουλούδια μου, δέν με μέλει καθόλου.

Ο κ. Γράβαρης, ακρίθως εις τὰ χρέη του πάντοτε, ύπεθυμίσεν ότι έπρεπε να γευματίση πριν επανέλθουν οι υπάλληλοι, και παραλαβών τον μικρόν του φίλον, άπεχώρησε.

— Δέν σου κάμνει λύπη να συλλογίζεσαι, ελεγε πρὸς τον Μίμη έν φ' κατήρχοντò την κλιμακα, ότι δέν μπορεί και αυτό τò κακόμοιρο τò παιδί να έχη, όπως τὰ άλλα, τον ήλιον και τον καθαρόν άέρα πού του χρειάζεται για να δυναμώση; Έξαφνα μία διαμονή εις την έξοχήν, τί καλό πού θά του έκαμνε!

— Ω ναι, έχεις δίκιο, κύριε Γράβαρη. Ζήτη ή έξοχή! Σήμερα τò άπόγευμα ίσα-ίσα θά πάγω με κάτι φίλους . . . θά πάρωμε και τὰ ποδήλατά μας, και μη ρωτάς πειά, διασκεδάσι πού έχει να γίνη!

Ο Μίμης δέν παρετήρησεν ότι ο γέρων έκίνει την κεφαλήν σκεπτικώς. Αλλοίμονον! τò πλούσιον παιδίον, μόνον δια τον έαυτόν του φροντίζον, δέν είχε συλλογισθή ουδ' επί στιγμήν, ότι ήτο εις τò χέρι του να βελτιώση την τύχην του μικρού άσθενούς! Η έλπις του Γράβαρη διεψεύδετο· ουτε ίχνος οίκτου διέσκιζεν ο μικρός του φίλος· τί κρίμα! . . .

Η έξοχική έκδρομή, την όποιαν ο Μίμης Βαλδής έκαμε με δύο συμμαθητάς του και με τον πατέρα των, ανταπευκρίθη υπό πασάν έποψιν εις τας προσδοκίας του. Διασκεδάσαν λαμπρά. Ητο πραγματικώς μαγεία να διασχίζη κανείς, υπό τον ώραϊον ήλιον και επί τής ταχυτέρου μηχανής, τους δρόμους τής έξοχής με τὰ καταπράσινα δένδρα. Όταν έσταμάτησαν δια να φάγουν κάτι, ο Μίμης ήτο πολύ ιδρώμένος, και ήσθάνθη φρικίασιν, ή όποία διέδραμε τò σώμά του από κεφαλής μέχρι ποδών. Άλλα πού να δώση προσοχήν εις τέτοια μικρολογήματα! Ητον εκεί τόσον ώραϊα! . . . Μόνον τò έσπέρας, την άραν του δείπνου, ο κ. Βαλδής παρετήρησε μετ' αγωνίας ότι ο υίός του δέν ήτο καλά. Τὰ μάγουλά του έκαμαν, είχε πυρετόν. Έτρόμαξεν ο δυστυχής πατήρ, τον έβαλεν άμέσως εις τò κρεβάτι, και έστειλε δια τὸν ιατρόν. Άλλα μετ' όλην την ταχύτητα, τò κακόν δέν προσελήφθη. Ο Μίμης ήσθάνησε σοβαρώς από περιπνευμονίαν, και άφ' ου παρήλθεν ο κίνδυνος, ήτο τόσον αδύνατος, ώστε έπρεπε να μείνη πολλές ήμέρας εις τò δωμάτιόν του.

Ο αγαθός Γράβαρης, ο όποιος είχε συμμερισθή όλήν την αγωνίαν και την θλίψιν του πρώτισταμένου του, διήρχετο κατ' έκástην όλίγας ώρας πλησίον του μικρού άσθενούς, ο όποιος τὸν εζήτει.

— Φίλησέ με, κύριε Γράβαρη, και κάθησε έδω κοντά μου, τῷ εΐπε μίαν ήμέραν, τείνων πρὸς τον γέροντα την ισχνήν και διαφανή του χείρα· ά, τί άρρώστεια πού πέρασας! και δέν είνε φοβερόν, τώρα πού εΐμαι καλλίτερα, να μένω κλεισμένος έδω όλη την ήμέρα, με τέτοιον ώραϊον καιρόν;

— Χμ! ο ήλιος λάμπει, κύριε Μίμη! άλλα ή άνοιξι δέν είνε πειά τόσο ζεστή, όσο φαίνεται τες πρώτες ήμέρες. . .

Θά ήτον πολύ επικίνδυνον να βγής έξω. — Τò ξεύρω . . . ο μπαμπάς μου τò εΐπε· τότε λοιπόν, για να με διασκεδάσης, πέ μου νέα. Τί γίνεται ο Στέφανος με τὰ λουλούδια του;

— Ο Στέφανος! . . . και τον θυμάσαι άκόμη; άνέκραξεν ο γηραιός Γράβαρης, συγκινημένος.

— Τον συλλογίζομαι, από τον καιρό πού εΐμαι κ' εγώ κλεισμένος 'ετὸ σπίτι. . .

— Ε, άνθισαν οι μενεξέδες του;

— Ναι, λαμπρά· τώρα όμως άρχισαν να ξεραίνονται.

— Κρίμα! πρέπει να φυτέψη τίποτε άλλο.

— Ναι, κύριε Μίμη μου, άλλα πως; Η μητέρα του δέν έχει τώρα να του άγοράση ουτε ένα σπόρο. . . κ' εγώ αυτές τες ήμέρες όσα λεπτά έχω τὰ έδωσα του άνεψιού μου, πού είχε μεγάλη άνάγκη, και εμεινα άπένταρος.

— Όταν λέγω πως πρέπει να ντανταστήση τους μενεξέδες, δέν έννοώ με χρήματα ξένα, απέκρηθη ο Μίμης ζωηρώων. Ναι, κύριε Γράβαρη, μέσα 'ε κείνο τò συρτάρι έχω τò πορτοφόλι μου· άνοιξέ τò, πάρε ένα πεντόφραγκο, και σύ πειά πού ξεύρεις τὰ γούστα του Στεφάνου, αγοράσέ του δυο τρεις γάστρες μ' ευμορφα λουλούδια. Ας μην είνε από τὰ άκριβά, για να του πάρης περισσώτερα.

— Ω τò παιδί μου τò καλό! ο τò χρυσό μου παιδί! έψιθύρισεν ο γέρων, λησμονήσας ότι όφειλε να λέγη «κύριε Μίμη.» Και άσπασθεις έκ νέου τον μικρόν του φίλον, έξήλθε πλήρης χαράς. Την επομένην, τῷ έφερε τας ευχαριστίας του Στεφάνου υπό τύπον μικράς άνθοδέσμης μενεξέδων, την όποιαν ο Μίμης εύρε χαριτωμένην. Ημέρα τή ήμέρα, τò πλούσιον παιδίον, κλεισμένον εις τò θερμόν και ταπητόστρωτον δωμάτιόν του, ήσθάνετο αύξάνον τò δια τον πτωχόν του φίλον, έξήλθε ενδιαφέρον του, και ήνάγκαζε τον κ. Γράβαρη να ται διηγείται τὰ κατὰ τον μικρόν έκείνον καχεκτικόν.

— Τί κρίμα, εΐπε μίαν ήμέραν, να μη είμπορη να γιατρευθή και ο Στέφανος, όπως εγώ.

— Να γιατρευθή 'στην έντέλεια; δέν το πιστεύω, κύριε Μίμη· ο ιατρός όμως λέγει, ότι άν καθήση ένα καλοκαίρι 'στην έξοχή, θά δυναμώση πολύ και τότε . . . ποίος ξεύρει. . . Δυστυχώς ή μητέρα του δέν θα μπορούση ποτέ να κάμη τόσο μεγάλο έξοδο.

Ο Μίμης δέν απέκρηθη· άλλα τò πρόσωπόν του άνελαμφεν. Είχε την ιδέαν του τò παιδί: Ο ιατρός, ο όποιος τον εύρισκε τώρα πολύ καλλίτερα, παρήγγειλεν ως τελευταίον δυναμωτικόν, τον ήλιον, τò ύπαιθρον, και ο κύριος Βαλδής ήτοιμάζετο να στείλη τον υίόν του εις τò Μαρούσι.

— Μπαμπά, τῷ εΐπεν ο Μίμης, θυ-

μάσαι την ήμέρα πού έπεσα άρρωστος; είχα έλθη πρώτος 'στη Γεωγραφία· μού όφείλεις πάντα ένα δάρον.

— Σωστά· και τί θέλεις, χαϊδεύμενε μου;

— Απλούστατα, θέλω την άδεια να πάρω 'στην έξοχή και τò Στέφανο.

— Και ποίος είνε αυτός ο Στέφανος; Με όλίγας λέξεις ο Μίμης διηγήθη εις τον πατέρα του την ιστορίαν του Στεφάνου.

— Πτωχό παιδί . . . άρρωστο . . . και ή μητέρα του να μη μπορεί να τò κυτάξη. . . ά, ο Γράβαρης έπρεπε να μού τα πη αυτά ένωρίτερα! άνέκραξεν ο λαμπρός κ. Βαλδής. Εΐμαι όμως εύτυχής, πολύ εύτυχής, πού αυτή ή ώραϊα ιδέα προέρχεται από σενα, παιδί μου.

Μετά όκτώ ήμέρας, ο Στέφανος, πλήρης χαράς, εύρισκετο έγκατεστημένος εις Μαρούσι, εις μικράν οίκίαν χωρικών, όχι μακράν του Ξενοδοχείου, όπου είχε μείνη ο κ. Βαλδής με τον υίόν του. Μία αγαθή Μαρουσιώτισσα—με τò άζημίωτον έννοείται—είχε αναλάβη την περιποίησιν του μικρού άσθενούς.

Κάθε φορά πού έπερνούσεν ο Μίμης από τò σπίτι εκείνο, έβλεπε μετα χαράς τὰ μάγουλα του πρώτατευομένου του πλέον κόκκινα και πλέον γεμάτα. Όταν ήλθε τò φθινόπωρον και ήρχισαν να σκέπτινται περι έπιστροφής, ο Στέφανος, μολοντί έπεριπατούσε άκόμη με δικανίκια, είχε δυναμώση άρκετά, ώστε ο κ. Βαλδής έκρινεν ότι ήμπορούσε να νάλαβη καμμίαν μικράν ύπηρεσίαν, εις τò καταστήματά του. Ο Μίμης, τον όποιον ή είδησις αύτη κατεγούτευσεν, έσπευσε να την μεταβιβάση εις τον γηραιόν του φίλον.

— Βλέπεις λοιπόν, κύριε Γράβαρη; εΐπεν εις τò τέλος από όλας τας αμοιβάς πού μου έκαμεν έως τώρα ο μπαμπάς, από όλα τὰ ώραϊα δώρα πού μου έχάρισε, κανένα δέν μ' ευχαρίστησε τόσο, κανένα δέν μ' έκαμεν ευτυχέστερον, όσον αυτό τò τελευταίο, που πήρα 'στην έξοχή και τò Στέφανο.

— Και ξεύρεις γιατί, κύριε Μίμη;

— Μου φαίνεται, τò υποθέτω. . .

— Ναι, ναι, ή καλή σου καρδιά σου τò εΐπε: «για να πολλαύση κανείς άληθινά τή δική του ευτυχία, πρέπει να μάθη να φροντίζη για την ευτυχίαν των άλλων.»

(Διασκέση)

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΑΗΣ

ΤΑ ΕΙΔΙΩΝ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΚΟΣΜΟΥΣ
Η ΘΕΙΑ ΜΟΥ ΟΥΡΑΝΙΑ
 (Συνέχεια: Ήσ σελ. 322.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.
Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

«Αιτών, Κωστώκη μου, συνήλθες από την χθελινή σου ζάλην;

— Ομολόγησε και σύ, θείτσα, ότι είνε πολύ τρομακτικόν να σκέπτομαι όσα μου είπες χθές. Χάνεται κανείς με τό πελώριον έκείνο τρίγωνον, τό όποϊον άρχίζει με βάσιν ένός δακτύλου διά να τελειώση εις την κορυφήν του χίλια πεντακόσια μέτρα μακράν, και του όποϊου ή βάσις ισούδυναμι με 298 εκατομμύρια χιλόμετρα! Σκέπτομαι πόση μικρά είνε ή Γη μας με τά γιγάντια όρη της και τους απεράντους ώκεανούς της, όταν συγκρίνω αυτήν πρός την άπόστασιν των άστερων.

— Πολύ καλά! βλέπω ότι ό έγκραλός σου είργάσθη και ότι τώρα πλέον άρέσκεσαι εις όσα σου διηγούμαι και αυτός είνε καλός αίωνας δι' όσα έχω να σου είπω άκόμη.

Δέν ελησημόνησε βεβαίως, ότι ό άσθηρ αυτός περί του όποϊου τόσα είπομεν, είνε ό πλησιέστερός μας γείτων, κατά την γνώμην πάντων των άστρονόμων; ότι εύρίσκειται, ως θα έλεγε τίς, εις τά πρόθυρά μας. Σκέψου πλέον πόσον μακράν εύρίσκονται οι άλλοι.

Δογαριάζουν ότι τό φώς, διά να έλθη από αυτόν, έξεδούει τέσσαρα έτη και ήμισυ, διά να έλθη δε από τον πολικόν άστέρα χρειάζεται 47 έτη, και διά να φθάση από τον άστέρα έκείνον, τον όποϊον όνομάζουν Αίγα, 72 έτη! Έάν έπομένως έν παιδίον έγεννάτο εις την γην καθ' ήν στιγμήν ή Αίξ θα έσθέννυτο, θα έβλεπε καθ' έλην του την ζώνη, πρό του φθάση τό 72ον έτος της ηλικίας του, τον άστέρα αυτόν, επειδή και ή τελευταία άκτίς, την όποιαν ή Αίξ θα είχε στείλη, θα ήτο καθ' όδον κατόπιν των άλλων, καθ' όλον αυτό τό διάστημα.

— Καλέ τί μου λέγεις; σβύνει ποτέ ό άσθηρ;

— Ναι, βέβαια! ως απλή λυχνία. Δι' ήμας τούλάχιστον σβύνει, και θα σου φέρω μετ' όλίγον παραδείγματα.

Και διά να επανέλθωμεν εις την Αίγα, θα σου είπω ότι δεν είμεθα βέβαιος άν ό αριθμός των 72 έτων είνε ακριβής. Είς άλλο βιβλίον άνέγνωσα, ότι τό φώς φθάνει εις την γην από την Αίγα εις 29 έτη και από τον πολικόν άστέρα εις 36. Η διαφορά δέν είνε τόσο μεγάλη διά τον άστέρα του τριγώνου μας, όστις είνε άρροδιώτερος διά τοιαύτην παρατήρησιν! αλλά και κάλιν δέν δύναμαι να σε βεβαιώσω άν ακριβώς ήμισυ έτος μαζί

με τά άλλα τέσσαρα, είνε ό χρόνος, τον όποϊον χρειάζεται τό φώς του διά να φθάση εις ήμας. Έν εκατομμύριον δισεκατομμυρίων χιλόμετρα περισσότερον ή όλιγώτερον, δέν είνε μέγα σφάλμα εις τους λογαριασμούς της άποστάσεως των άστερων.

— Πώς είνε αυτό δυνατόν, Νίτσα μου; Σϋ άλλοτε μου έπήγεις παραπολύ την άκριβειαν των άστρονομικών λογαριασμών!

— Δι' όλα τά πράγματα υπάρχει όριον, άγαπητή μου. Τόσον θαυμαστόν είνε, ότι κατορθώθη να βλέπωμεν όλίγον καθαρά τά πράγματα εις τά άπίστευτα βάθη του άχανούς διαστήματος, εις τους κόλπους του όποϊου χανόμεθα ήμεϊς οι μικροί! τόσον ένδοξον είνε τόυτο διά τον άνθρωπον και τόσην εύγνωμοσύνην άφείλομεν εις έκείνους; οι όποιοι σκοπόν του βίου των έβλεπον τόσον δύσκολον έργον, ώστε δύναμεθα να παραδεχθώμεν τους αριθμούς έπως αυτοί τους εύρίσκουν, έπειτα από παρατηρήσεις λεπτάς, γινόμενας με πάσαν την δυνατήν έπιμέλειαν. Διά να ένοήσης όμως πόσον λεπταί είνε αι παρατηρήσεις αύται, σου λέγω ότι έξαρτώνται από τό πάχος μίας τριχός, διά της όποιας γίνεται ή παρατήρησις των άστερων! διά τόυτο καθόλου έκπληκτικόν άν οι αριθμοί, τους όποιους εύρίσκουν οι διάφοροι άστρονόμοι, δέν συμφωνούν πάντοτε.

— Όφείλουν όμως να τό λέγουν!

— Υπάρχει και κάτι άλλο, περί του όποϊου δέν σου ώμίλησα άκόμη. Σου είπα ότι εύρίσκόμεθα 149 εκατομμύρια χιλόμετρα μακράν από τον "Ηλιον" άλλοτε όμως έλεγον ότι αυτή ή άπόστασις είνε 152 εκατομμύριων. Σου είπα επίσης ότι τό φώς τρέχει 300 εκατομμύρια μέτρα κατά δευτερόλεπτον, άλλοτε όμως έλεγον 308. Και εις τους μεγάλους δε λογαριασμούς γίνεται ό,τι και εις τους μικρούς! έάν μεταβληθ ή εις των παραγόντων πολλαπλασιασμού, τον όποϊον άνευ λάθους έξετέλεσε, είνε φανερόν ότι όσον και άν προσπαθήσης, με όση προσοχήν και άν κάμης κάλιν τον πολλαπλασιασμόν, δέν θα εύρης κάλιν τό αυτό γινόμενον, τό όποϊον ήύρες την πρώτην φοράν.

— Διατί ήλλαξαν τους αριθμούς του "Ηλίου και του φωτός;

— Η μεταβολή του πρώτου έφερε και την μεταβολήν του δευτέρου. Θα έχρησάζομην πολύν χρόνον διά να σου εξηγήσω τόυτο! αλλά θα σου τό εξηγήσω άλλην φοράν.

Τι τά θέλεις όμως! Τά όργανα των άστρονόμων γίνονται άείποτε τελειότερα, νέα δε ιδέα διαδέχονται τάς παλαιάς. Οι αρχαιότεροι χρησιμεύουν ως υπόβαθρα, και επί των ώμων αυτών ανερχόμενοι οι νεώτεροι, βλέπουν πολύ περισσότερο μακράν κατ' αυτόν τον τρόπον ή ανθρώπινη έπιστήμη άδικαιόπως προοδευ

ει. Άλλ' ένεκα τόυτου ακριβώς του γεγονότος, και ή έπιστήμη όφείλει να είνε μετρίοφρων, επειδή ουδέις μάς βεβαιώνει ότι ή μέλλουσα έπιστήμη δέν θα εύρη πολλά, περί των όποϊων ή σημερινή μας έπιστήμη έχει έσφαλμένη γνώμην. Όταν μεγαλώσης; να ένθυμησαι τόυτο καλά.

Άλλ' επί τέλους, ή άβεβαιότης περί του αριθμού των έτων κατά τά όποια διαρκούν τά ταξείδια ταύτα, τά κατά τό μάλλον ή ήττον γνωστά, του φωτός, δέν έχει μεγάλην σπουδαιότητα. Οι άστέρες επί των όποϊων έτόλμησαν να εφαρμόσουν τους λογαριασμούς των, είνε πολύ όλιγοι, τριάκοντα περίπου, ένθ' άστερων υπάρχουν εκατομμύρια.

— Έκατομμύρια;

— Διά να μη είπω δισεκατομμύρια.

Όσον περισσότερο τά τηλεσκοπία μας κατορθώνουν να όδηγούν τό βλέμμα μας βαθύτερον εις τον ουρανόν, τόσον πυκνότερα φαίνονται τά λάμποντα ταύτα σμήκη, τά όποια επί τέλους φαίνονται αποτελούμενα κόνιν, άείποτε πυκνότεραν, άνευ ουδένοδ άλλου όριου εις την συμπύκνωσιν των, από την ισχύν των άλλων και των κατόπτρων των τηλεσκοπίων μας.

Είνε όλίγον άσαφή όσα σου λέγω, διά τόυτο θα σου τα είπω σαφέστερον.

Οι άστρονόμοι, διά να αναγνωρίζουν εύκολότερον τους άστéρες, έσκέφθησαν να κατατάξουν αυτούς κατά μεγέθη, πρώτου, δευτέρου, τρίτου μεγέθους και ούτω καθεξής. Έφθασαν, νομίζω, μέχρι του 14ου μεγέθους δέν υπάρχει όμως λόγος να σταματήσουν εις αυτό, επειδή μόνον από την δύναμιν των τηλεσκοπίων μας έξαρτάται τόυτο! όσον δε ή δύναμις αύτη αύξάνει, τόσον νέοι εμφανίζονται εις ήμας άστέρες, άόρατοι προηγουμένως. Έβεβαιώθη ότι ό αριθμός των άστερων, από ένός μεγέθους εις τό άμέσως έπόμενον, τριπλασιάζεται. Όλοι δε οι άστέρες μέχρι του έκτου μεγέθους, εις τό όποϊον συμπεριλαμβάνονται οι μικρότεροι άστέρες οι παρατηρούμενοι δια γυμνού οφθαλμού, έλοι αυτοί οι άστέρες είνε 5' έως 6 χιλιάδες. Μέχρι του 14 μεγέθους οι άστέρες είνε 43 εκατομμύρια, και μέχρι του 15, άνέγνωσα κάπου, έκάτον εκατομμύρια! Με άλλους λόγους θα καταστήσωμεν επί τέλους, όσον τελειοποιούνται τά τηλεσκοπία, να μη βλέπωμεν τίποτε άλλο εις τον ουρανόν παρά φώς συνεχές, άπυτελούμενον από τό πυκνόν πλήθος των άστερων, και δέν θα είνε πλέον δυνατόν όχι να αριθμήσωμεν, (άφού ουδέ τά 43 εκατομμύρια των άστερων δέν τά έμέτρησαν ένα προς ένα,) άλλ' ούτε να έπιχειρήσωμεν κατά προσέγγισιν λογαριασμόν, όπως κάμνομεν μέχρι τόυδε.

— Στάσου ν' αναπνεύσω όλίγον, Νίτσα μου. Όσον περισσότερο προχωρείς, τόσον περισσότερον τά χάνω. Οι τόσον

πολλοί άστέρες υπάρχουν εις τον ουρανόν, κάπως τό έφανταζόμεν! έσκεπτόμην, ότι θα ύπήρχον πολύ περισσότεροι από όσους βλέπομεν. Άλλ' αυτά τά μεγέθη προπάντων με καταθρομβούν. Πώς κατώρθωσαν να μετρήσουν και να εύρουν, ότι οι άστέρες διαφέρουν κατά μέγεθος;

— Ένοώ πόσον καταθρομβήθης με όσα σου είπα, μικρούλη μου. Και έχω με κόπον τά κατένόησα. Άλλά μη σε ταράττει αύτή ή λέξις, αμέγεθος, επειδή δέν πρέπει να την λάβης με την κυριαν της σημασίαν! διότι δέν πρόκειται πραγματι περί του μεγέθους των άστερων αλλά περί της λάμψεως των, και ή λάμψις των έξαρτάται πρό πάντων από την άπόστασιν. Οι λαμπρότεροι δι' ήμας είνε οι πλησιέστεροι, και μόνον αυτών έπεχείρησαν να εύρουν, όπως ήδύνατο, την άπόστασιν. Τά παραπολύ μικρά έκείνα σμήκη, τά όποια είνε όρατά μόνον από όσους έχουν έξυδαρκείς οφθαλμούς και τά όποια κατατάσσουν εις τους άστéρας έκτου μεγέθους, εύρίσκονται άσυγκρίτως πολύ περισσότερον μακράν. Από αυτό δύνασαι να ένοήσης, πόσον μακράν θα εύρίσκονταν; όσοι άστέρες διακρίνονται μόνον με ισχυρά τηλεσκοπία, με τά όποια ανακαλύπτονται εις τά βάθη του ουρανού, τά εκατομμύρια των ήλιων του 14ου μεγέθους. Ήκουσες; των ήλιων! διότι μάθε καλώς, ότι όλαι αύται αι μυριάδες των φωτεινών σημείων, των συσσωρευμένων εις τον ουρανόν, των παρομοίων πρός μόρια λεπτής κόνεως, είνε τόσο ήλιοι όσοι και κομήται, ήλιοι μέγαλοι κατά μέσον όρον όσον και ό "Ηλιος μας, έχοντες και αυτοί κατά πάσαν πιθανότητα την συνοδίαν των από πλανήτας και ότι άν από αυτούς τους άστéρες, από τόσον μακράν, έδη τις τον "Ηλιον μας με όλους τους πλανήτας του και τους κομήτας του, δέν θα φανη και αυτός διαφορετικός από μόριον κόνεως, όπως και οι άλλοι, οι όρατοί μόνον δι' ισχυράν τηλεσκοπίων.

(Έπειτα συνέχεια)

[J. Macé] Α. Σ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

Η ΣΥΝΗΘΕΙΑ

Είδα κάπου ένα παιδί
 Τόσο νάνε γυμνασμένο,
 Που πετούσε σε κλαδί,
 Σάν πουλάκι φτερωμένο.

Κ' είδα ελφύθερο πουλί,
 Χρόνος πούταν σκλαδωμένο,
 Τώρα να μη του βολη
 Να πετάξη, μουδιασμένο.

Κ' είπα: Άλήθεια, είνε αλήθεια
 Πως νικάει τό φυσικό
 Παντοδύναμη ή Συνήθεια,
 Στο καλό και 'στο κακό.

I. Γ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΟΣ

ΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Η Διαπλάσις μοι ανέκοίνωσε κατ' αυτας έπιστολήν ένός φίλου της, με την παράκλησιν να λύσω μίαν σοβαράν άπορίαν του νεαρού έπιστολογράφου. Είνε δεκαπέντε έτών, μαθητής της Γ' του Γυμνασίου, και γράφει τά εξής:

«Έν φ' άφ' ένός βλέπω τον τύπον, τά ήθικα και θρησκευτικά συγγράμματα, τους ιεροκήρυκας έν γένει κτλ. να εκφράζονται έλευθέτως, ότι τά μυθιστορήματα είνε πηγή φθοροποιών δηλητηριών δια την νεολαίαν! έν φ' άκούω, ότι πάς χριστιανός, πάς έχων ποίαν τινα βάσιν ήθικης, πρέπει ναπέχη απ' αυτών των δηλητηριών, των ευαρέστων μόν εις την γείσιν, αλλά θανατηφόρων, — άφ' έτέρου άκούω παρ' άλλον επαινούμενα τά μυθιστορήματα, (μερικά άν όχι όλα,) ως βιβλία αξιαναγνώστα και διδακτικά: οι δε επαινούντες, καθώς και οι κατηγορούντες, είνε άνθρωποι θεωρούμενοι υπό τής κοινωνίας ως καλοί, και εις την γνώμην των όποϊων θα ήδύνατο τις να βασισθή... Τώρα, ποίαν γνώμην πρέπει νακούση κανείς; τίνων συμβουλήν νακολουθήση; Μήπως υπάρχουν μυθιστορήματα, τά όποια πρέπει κανείς ναποφεύγη, και άλλα τά όποια πρέπει νααναγινώσκη; Πιθανόν, άλλ' άγνοώ. Και την λύσιν της άπορίας μου περιμένω από σε.»

Ναι, ακριβώς. Υπάρχουν δύο αντίθετοι γνώμαι, διότι υπάρχουν και δύο είδων μυθιστορήματα: τά καλά και τά κακά, τά αξια αναγνώσεως, και τά αξια περιφρονήσεως! άφ' ένός τά όρατα, διδακτικά και ώφέλιμα, άφ' έτέρου τά άσχημα, άνωφελή και βλαβερά.

Άλλ' άν πρέπει ναποφεύγη κανείς τά δεύτερα, δέν έπεται ότι πρέπει να στερηται και τά πρώτα. Μαζί με τά ζηρά, δέν πρέπει να καίονται και τά χλωρά. Υπάρχουν άνθη δηλητηριώδη και με δυσαρεστον όσμην, να! κανείς όμως δέν είπεν ότι πρέπει δι' αυτό να μη εισερχώμεθα και εις τους άνθινους...
 Ναι, ακριβώς. Υπάρχουν δύο αντίθετοι γνώμαι, διότι υπάρχουν και δύο είδων μυθιστορήματα: τά καλά και τά κακά, τά αξια αναγνώσεως, και τά αξια περιφρονήσεως! άφ' ένός τά όρατα, διδακτικά και ώφέλιμα, άφ' έτέρου τά άσχημα, άνωφελή και βλαβερά.

«Αν ό φιαναγνώστης της σήμερα δέν αναγινώσκη, κατ' αρχήν μυθιστορήματα, τότε τί θανατινώσκη; Μόνον βιβλία φιλοσοφικά, επιστημονικά ή ιστορικά! Δέν αρκεί. Δι' αυτών θάποκτήση γνώσεις, θανατούξη τον νοϋν του, αλλά δέν θάπολαύση τό όρατόν, τό όποϊον παρέχει μόνον ή τέχνη, μόνον ή ποίησις, μόνον ή δημιουργική λεγομένη φιλοσοφία. Και ή ανάπτυξις του, ή μόρφωσις του, θάπομείνη ούτω μονομερής, άτελής.

Διότι, μη λησημόνητε ότι τά μυθιστορήματα άνήκουν εις τά έργα της φαντασίας, τά δε έργα της φαντασίας αποτελούν τό μεγαλύτερον, τό χαρακτηριστικώτερον και τό ουσιοδέστερον μέρος της έν γένει φιλολογίας, όλων των εθνών και όλων των αίώνων. Τά ποιήματα, λυρικά ή έπικά, τά δράματα, πεζά ή έμμετρα, τά έργα του θεάτρου έν γένει, τά μυθιστορήματα, τά διηγήματα, — αυτά είνε τά έργα της φαντασίας. Μεταξύ δε αυτών, τό μυθιστορήμα και τό διηγήμα ανεπτύχθη έσχάτως τόσον πολύ, ώστε σήμερα κατέχει την πρώτην θέσιν. Τά μεγαλύτερα φιλολογικά έργα του αίωνος τόυτου είνε μυθιστορήματα, διότι τά έξοχότερα πνεύματα έκαλλιέργησαν κατά προτίμησιν αυτό τό είδος της φιλολογίας, και υπό μορφήν μυθιστορημάτων έξέχυσαν εις τον κόσμον τους θησαυρούς της μεγαλοφύας των.

Φαντασθήτε λοιπόν τί στήρουν, τί ζημίαν θα ύποστή, ποίαν πνευματικήν και καλαισθητικήν απόλαυσιν θα χάση έκείνος, ό όποιος, άκούων ότι υπάρχουν και βλαβερά μυθιστορήματα, θα άποκλείση εκ φόβου κάθε μυθιστορήμα από την βιβλιοθήκην του! Θα μείνη ξεύρος πρός τά μεγάλα πνεύματα της συγχρόνου εποχής, και δέν θα γνωρίση ποτέ ούτε Βάλτερ Σκώτι, ούτε Δίκενς, ούτε Έλλιοτ, ούτε Σάνδην, ούτε Δαυδέ, ούτε Δοστογιέφσκη, ούτε Ούγγω, ούτε Βαλζάκ, ούτε Δουμά, ούτε... ούτε... Είνε τόσον πολλοί, όσον είνε και μεγάλοι! έκείνος δε εις τον όποϊον θα έμεναν άγνωστα μέχρι τέλους τά ένδοξα αυτά όνόματα της παγκοσμίου φιλολογίας, οι μέγιστοι του αίωνος μυθιστοριογράφοι, δέν θα ήδύνατο να καυχηθ ή ότι είνε άνθρωπος αρκετά μορφωμένος και ανεπτυγμένος καλαισθητικώς. Το ίδιον θα έλεγα δι' αυτόν, άν εκ παρομοίου φόβου δέν έσύχναζε ποτέ ούτε εις τό θέατρον, ούτε εις τά Μουσεία, ούτε εις τάς Παναθηναϊκάς, ούτε εις τάς συναυλίας κτλ. Βεβαίως υπάρχει και κακή μουσική, όπως υπάρχουν και κακά αγάλματα, και κακή και εικόνες! αλλά κανείς δι' αυτό δέν θάποκλείση και δέν θα καταδικάση ως άνωφελή και βλαβερά όλα τά έργα της τέχνης. Και τά μυθιστορήματα έργα τέχνης είνε! άνήκουν εις την εύγενέστεραν και ώραιότεραν των τεχνών, εις την

ποιά τῶσον σοῦ ἀρέσουν, εἶνε ἔργα τοῦ γάλλου ζωγράφου Βίγοι. Valentin'. Ἀριστοῦ Κονδέλου (εὐχαριστῶ πολύ διὰ τὰς καλὰς διαθέσεις περὶ ἐξοπαθώματος.) Σαλαρινίτην Ἑλῆν, Ἡλίαν Σατακλιόλδου (εὐχόμεν καλὰς προόδους.) Ριχάρδον Παρίσην, (αἱ τοιοῦτοι εἶδους πληροφορίαι, αἱ δὲ αἰδωοῦ ιδιωτικαί, καλὸν εἶνε να δημοσιεύσων ἐπὶ πληρῶν, ἀπὰ καθιερωσάντων αὐτὴν τὴν στήλην.) Βίωνα τὴν Σμυρναίων (ἀπεναντίας, ἡ ἐπιστολὴ σου μοῦ ἐφάνη συντομοσκέπη.) Σιωπηλὴν Νόκτα (πολὺ εὐχαριστήσων ἡ περιγραφή τῆς ἑορτῆς· αἱ ἀσκήσεις σου εὐχρησάν.) Σταματίον Γ'. Σταματίου (ἡ 1η Σεπτεμβρίου εἶνε ἡ ἀρχὴ τοῦ ἔτους· εἶνε βέβαια καὶ ἡ 1η Ιανουαρίου, ἀλλὰ τὸν χειμῶνα δὲ ἦτο πολὺ δυσκολοτέρα ἡ μετοικεσία· δι' αὐτὸ παρεδέχθησαν τὴν 1ην Σεπτεμβρίου καὶ ὡς ἀρχὴν τοῦ ἔτους τῆς ἐνοικίας· εἶνε Φουσοθαλασσίων (ναί, ὅτι σε συγχωροῦν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ μου γράφῃς συχνότερα, τώρα ποῦ ἐπέστρεψες ἀπὸ τὴν ἐξοχὴν γεωμετρίαν ὑπέλαβε καὶ δροσιά.) Πυθαγόραν τὴν Σάμιον (ναί, ἐπέγραψα πρὸ πολλοῦ ἀπὸ τὰς ἐπιστολάς σου καὶ ἀπὸ θαλ., δι' εἶσαι ἀπὸ τὰς καλλιτέρας μου φίλους.) Ἀρκατίαν (σοῦ εὐχόμεν ἀπὸ καρδίας πᾶσαν πρόδον καὶ ἐπιτυχίαν εἶνε βέβαιον ὅτι ὁ ἐργαζόμενος ἐπιτυχὴς καὶ εὐσυνειδήτως, θὰ εὖχῃ ποτὲ τῆς τιμῆς τῶν πρωτείων.) Ἑλένην Γ. Γκάτ (εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἀριαν καράν.) Θεραπεινίδαν τὴν Μουσοῦν ([EE] διὰ τὴν περιγραφὴν τῆς λαμπρῆς ἐκδρομῆς σου.) Γροναθίαν (ἔστειλε· ἐλπίζω ὅτι τὸ προσεχὲς ἔτος θὰ ἦσαι τακτικὸς καὶ εἰς τοὺς Διαγωνισμοὺς καὶ εἰς τὴν Ἀλληγορασίαν.) Ἀδιχμητόν (ὡστε εἶσαι, ἀπὸ τὴν ἑνδελεχῆ, ἐπιτελεῖν) ἔκτισες τὸσον καιρὸν νὰ μου γράφῃς, καὶ ἐγὼ εἰς ἐκδηλῶν, δὲν θὰ ἐρωτήσω τὸν Ν. Φεροπούλου ἂν εἶδῃς τὰς 12 ἀθηναϊκὰς κάρτας τοῦ ἔστειλες. Χρυσάνθημον (βέβαιον ὅταν ἔχῃς πάρα πολλὰ μωθήματα, εἰμπορεῖς νὰ μὴ μου γράφῃς, ἀλλὰ πότε μόνον.) Κοκοροβυαλίην (καὶ αἱ ἀδελφαὶ τοῦ Ἀνανία πρὸς ἐπιθυμῶν μετὰ τὰ ἀριστοῦτα, καὶ κάποτε, εἰς τὸ ἄλλο στίτι, πρὶν ἀπαγαρῶσθαι τὴν Ἀστυνομία, ἄρῃαν κανένα ἀπὸ τὴν αὐλήν μας ἔστρεψαι, ὁ Χάλαμος Κόσμον ἐμεγάλωσεν πλεον καὶ ἐφυγεν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.) Σεντομιέρον Σιωπιέα, Ἀργὸν Μενεξεδάκι (σοῦ εἶχα ἀπαντήσῃ, ὅταν εἶδα τὴν δευτέραν σου ἐπιστολήν.) Ἰσημεριδὸν τὸν Κόσμον, Ἡρώα Θεοῦσα, Νευροσαστόν (καὶ ἐγὼ πολὺ ἐπιθυμῶσα νὰ μου ἔγραψες συχνότερα.) Φύγε ἀπ'. Ἐδὼ (ἡ παραγγελία σου ἐξετελέσθη· τὴν ἀποδείξειν εἶχα στείλη εἰς Κεφαλληνίαν τὸ κρῖμα νὰ μὴν ἔλθῃς νὰ σὶ ἰδῶ!) Ἀγγερινὸν (δὲν εἶνε καρὸς ἀκόμη μετ' ὀλίγον θὰ μάθῃς ὅλα τὰ κατὰ τὸ νέον περιόδιον· πολὺ συγχρητικὰ ἔγραψες διὰ τὸν θέλοντα σοῦ ἀτυχῶν Παπαλῶν.) Θεραπεινίαν, Πολύμητιαν Λασκαρέως, Ἀσταλον Ν. Μακρίδην Ἰωάννην Χ. Σολωμῶν, (ὁ Ἀνανίας σ' εὐχαριστεῖ διὰ τὸ ἐξυπνότητον γράμμα σου· ἡ ἰδέα σου νασφαλίζονται κατὰ παντὸς δυστυχίματος αἱ ἐπιστολαὶ τῆς Κυριακῆς εἰς καμμίαν Ἀσφαλιστικὴν Ἐταιρείαν· ἂν ὑπῆρχε τοιαύτη· μὰς ἔλαμε ν' ἐγγελάσμεν πολὺ.) Ἀρχικουτούλιαν Ζηλωτὴν τῆς Διαπλάσεως (μετὰ πάσης χαρῆς, προκειμένου περὶ τὸσον καλοῦ φίλου, θὰ φροντίσω δι' ἔπει γράφεις, καὶ ἂν γίνονται τίποτες, θὰ σου γράψω ιδιαίτέρως.) Κόρη τῆς Ἀγρίας ([EE] διὰ τὴν λαμπρὴν περιγραφὴν τῆς ἐκδρομῆς ἀπεναντίας εὐχόμεν νὰ γίνονται συχνὰ τοιαῦτα, ἀφοῦ σὲ κίνονον νὰ λῆγῃ τὴν ἀρσίαν σου· μόνον τὰς Πληροφορίας δὲν θὰ δημοσιεύσω, διότι τὴν μὲν πρῶτην δὲν ἐνόησα καλά, ἡ δὲ ἄλλη μοῦ ἐφάνη περιττὴ, ἀφοῦ ὁ Κεραμιδογράφος δὲν μὲν εἰς τὴν πόλιν σου.) Μαρίδαν τοῦ Ἐξοπίου (πολὺ εὐχαριστῶς θαναγνώσω τὸ Ἡμερολόγιόν σου.) Ἀργουστὸν Ἑλληνοσπουλο (εὐγὸς καὶ διὰ τὴν δευτέραν ἐίσορᾶν σου ὑπὲρ του Ἑλληνοπέποιδ· ἀφοῦ θὰ κρατήσῃς αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον, σοῦ το ἐγγράφω σήμερον καὶ ἐπισημῶς· ἐπιθυμῶ νὰ μου γράφῃς συχνὰ ἀπὸ τὴν

Σχολήν.) Ἀστρο Ποτικίαν (ἔστειλε.) Καταπασίαν, Βασίλειαν τῆς Σπάρτης (εὐγὸς δι' ὅσα γράφεις καὶ πράττεις ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνοπέποιδ· ἂν κρῖμα ἐκ τῆς ἐπιστολῆς σου, αἱ πρόδοί σου εἰς τὴν ἑλληνικὴν εἶνε μεγάλα· καὶ χωρὶς νὰ ἴδω τὸ βιβλίον τῶν δάραν, δὲν ἀμφιβάλω ὅτι διέπρεψες εἰς τὰ γαλλικά, ἀρκεῖ δι' μοῦ το λέγειν· τὰ συγχρησθήρια μου.) Τεραπεινίαν Λόρατα (καλῶς ἤδεις.) Ἀδδῆνην τοῦ Μωρέως (εἶπε παραστικὰ καὶ ἐκ μέρους μου εἰς τὴν φιλικὴν Ἀεροναυτοπούλιν.) Ἰαπόνην τοῦ Ἀστέρος, Ἰφιγένειαν, Αἰγάτον Πέλαγος Βράχον τῆς Κρανῆς, Πιτσικόλον (ὁχι, ὁ Διαγωνισμὸς εἶνε βίος, διότι ἐμισολόγησαν τρεῖς ἄλλοι μεγάλοι Διαγωνισμοὶ μετὰ τὸν ὅρον τῶν Δοκίμων μόνον οἱ μεγάλοι Διαγωνισμοὶ ἔχουν αἴξοντα ἀριθμὸν, διότι οἱ μικροὶ εἶνε... ἀναριθμητοί.) Μικροὶ Γυμνασιόπαιδα, Γαλλικὴν Σημαίαν καλῶς ἤδεις· ἡ περιγραφή τῆς γαυροκαθαλαρίας χαριστέατῃ νὰ εἶδῃς καὶ τὴν φωτογραφίαν!) Ἐρζολορᾶν (ὅπου ταῖναιον, ἂν ἔντυπον, μετὰ 2 λεπτὰ ἔρχεται τὸ τετραδίων.) Ἀραθῆνη Παπαδροπούλου (δυστυχῶς, τὸ ψευδώνυμον ποῦ προτείνεις ἀντὶς εἰς ἄλλον· στείλει μοῦ δυο-τρια νὰ σου ἐκλέξῃς.) Βάδην-Πάνελ (καλὸν, ἀλλ' ἐκταγῆς τὸ Π. Πνεῦμα· θὰ σε συνομιλέσω ἄπο εἰμῶν, διότι προτιμῶ τὰ σύντομα.) Κόκκινην Ἑλένην (ἔ, ἀφοῦ ἔγραψες τὸσον γρήγορα, ἡ μουσικὸν συγχρησθῆναι· ἀλλὰ διατὶ νὰ γράφῃς γρήγορα, διατὶ νὰ ἐξελέγῃς τὴν προθεσίαν καὶ νὰ διασθῆς τὸσον.) Κοκκουρίαν, Μυσικὴν Ψευδώνυμον (ναί, εἰς ἐλπίσῃς μοῦ γράφεις ὅτι πλητῆται κανεὶς εἰς τὴν πόλιν σου· νὰ πλητῶν ποῦθεν τὰ παιδία τῆς ἡλικίας σου, μὴν ἀκούσῃς τί λέγον οἱ μεγάλοι!) Σαντοφόδην Ἀθήνην, Ἐθνικὸν Ἰμνόν (ἀναμνήσειν ἐκ ἐντυπώσεως σου ἐκ τῆς Ἐκτέσεως.) Ἀντιγόνην, Ἰνώ, Ροδόπην Ροδοπούλου (βραβεῖον ἔστειλε.) Θεραπεινίαν (ἐλπίσῃς.) Ἰαπόνην τὴν Ἀστρον, Διχρομῶν Φουσίαν, Ναυροδοπούλου, Ἀρχιστρατηγὸν Ρόβερτος, Ἑλεῖδα τὴν Δυστυχῶν (ἡ τὰ λάθος βέβαια ὄσον διὰ τὸν Ἑλληνοπέποιδ· αἱ μικραὶ εἰσορᾶι εἶνε τὸσον εὐσπρόβητοι, ὄσον καὶ αἱ μεγάλα.) Στήριγμα τῆς Μητρὸς (πολὺ ἐλυπήθησα διὰ τὸ πῶμα τῆς καλῆς σου μητέρας καὶ εὐχόμεν ταχεῖαν ἀνάρρῃσιν.) Δημότῃν δὸ Βόλον (ἐξαρτάται ἀπὸ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν θέσιν τοῦ προσώπου, εἰς τὸ ὅποιον σὲ συστήσου· ἂν εἶνε τῆς ἡλικίας σου, εἰμπορεῖς νὰ λέγῃς χαίρειν καλῶς ἢ χαίρειν πολὺ ποῦ σε ἐγνωρίσα· καὶ ὅτι ἄλλο θέλῃς φιλοφρονῆμα· ἂν ὅμως εἶνε πολὺ μεγαλεῖρον, τὸ καλλίτερον εἶνε νὰ κάμῃς μίαν σεμνὴν ὑπόκλησιν, νὰ πάρῃς τὸ χεῖρ τοῦ, ἂν σ' ο' σ' τὸ δ' ὄσῃ, καὶ νὰ μὴν εἰπῆς τίποτε ἀπολύτως· ὑπάρχει, βλέπεις, τρόπος νὰ ἐκφραζόμεν χαρὰν, χωρὶς λέγειν.) Νεγελοδῆ Οὐρανὸν (εὐχόμεν περιποτικὰ.) Νικολάου Χ. Δεκαβάλλαν (κανεὶς δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ κάμῃ ἀκριβῆ στατιστικὴν τῶν Βισσημῶν, ἐκτός ἐμοῦ, διότι πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅλα τὰ ψευδώνυμα ἐκάστον συνδρομητῶν καὶ τὸ ὄνομά του· ἡ δὲ ἐργασία τῆς ἀρθροσεως τῶν Κιούμων, τὰ ὅποια εἶδα ἂν ἐκαστος ὑπὸ διάφορα ὄνοματα, εἶνε τὸσον πολὺπλοκοι, ὡστε ἀκόμη δὲν ἤμπορεσα νὰ θῶμαι τὰ Ἀποτελέσματα τοῦ 1899· ἐνοσεῖς ὅμως ὅτι δὲν ἔχω καὶ πολὺν καιρὸν, καὶ ὅτι μόνον ὁσάκις εὐκαιρῶς ἐργάζομαι διὰ τὸ Ἐδῆμα.) Κύριον Πρόεδρον (φιλήσῃ μοι καὶ τὰ ἀδελφάκια· εἰ ἐνοσεῖς λέγων, ὅτι σοῦ ἔκαμεν ἐντύπωσις ἡ φιλοδοξία τῶν ἐν Παρισίῳ Ἑλληνοπέποιδ.) Κόκκινην τὴν Τεραπεινίαν (ἔστειλε.) Καλλὸν Ὁμιλες (εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὰς εὐχὰς· ἡ Κόκκινην Καπελάκι (νὰ μου γράφῃς ἐλευθερὰ, χωρὶς νὰ ἐντρέπεσαι καθόλου· ἐκεῖνος ὁ κύριος σοῦ εἶπε ψεῦδη· ἤθελε νὰ σε περῆσῃ.) Πόλιαν Μαλούδην ([E]· τι ἐξυμνον γραμματικὰ! σὲ συγχρησθῆναι ποῦ σου ἔπεσε τὸ Ἀχεῖο... εἰς τὸ δρόμο!) Δέσποιναν Α. Ἰωάννην (χαίρειν ποῦ ἀπέκτησα τὸσον καλὴν καὶ ἀφροσιμῆν φίλην· σὲ παρακαλῶ νὰ μου γράφῃς.) Σμυρναϊστὴν (δὲν ἀμφιβάλω, ὅτι εἰς τὸν προσεχῆ Διαγωνισμὸν θὰ ἐκλέξῃς ἀκόμη ὑψηλότερα· ὁ ἐ-

κείμενον νικᾷ.) Νεαρόν Ζωγράφον (μὰ καὶ κατὰ τί εἶνε αὐτὰ;... καὶ πότε μοῦ ἔγραψες καὶ δὲν σοῦ ἀντήνησα; μήπως δὲν τα βλέπεις;) Ἀθηνογεν Πνεῦμα, Ἑλένην τὴν Ἀστρον (εἶδες βέβαια ὅτι αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα.) Ρωμαίων Κερέρα (ἡ δηλοσεῖς εἶνε περιττὴ· εἰμπορεῖς νὰ στείλῃς ὅπως θέλῃς.) Ἑλληνομαθῆ Ἀμερικανοπαῖδα κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς εἶδα μετὰ τὴν 28 Σεπτεμβρίου, θάπαντῶ εἰς τὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις στέλλονται μέχρι τῆς 18 Νοεμβρίου

Ὁ χάρις τῶν λύσεων, ἐπὶ τοῦ ὅπουλον δὲν νὰ γράψωσι τὰς λύσεις τῶν αἰ διαγνωζόμενων, πολεῖται ἐν τῷ Γραμματικῶν εἰς φασίλλους, ὅν ἕκαστος ποιῇ 20 φύλλα καὶ τεμάχια φρ. Γ

487. Αεζήγριφος.

Τὸ πρῶτον εἶνε πρῶθεσις, τὸ δευτέρον ἐπίσης Κ' εἰς τὰ φυτὰ ποῦ τρώγονται τὸ ὅλον θὰ ζητηθῆς.

488. Στοιχεογράφος.

Ἦνα γράμμα μὰς ἠετίρου Ἄν το ἀντικαταστήσῃς, Στὸν παράδεισον, ὡ λυτα, Τότε θὰ τὴν συναντήσῃς.

489. Δημῶδες Ἀντιγράμ.

Μαυρ' ὀλομαυρο μωσχάρι Κι' ὄλω φύλα κατὰπίνει.

490. Κυβόλεξον.

- 1. — Ἐν βουνῶν τῆς Θεσσαλίας.
- 2. — Εἶμα χώρα τῆς Ἀσίας.
- 3. — Πόλις τῆς Κεφαλληνίας.
- 4. — Μὲ ἀκούς 'στὰς Ἑκκλησίας.

491. Κλίμακῶν.

* * * * * Νάντικατασθῶν οἱ ἀστερισκοὶ διὰ γραμμάτων οὕτως ὥστε ἰσοβαρῶσκαται· καθέτις, δεξιῶ θαλάσσιον * * * * * ζῶον, ἀριστέρῃ νῆος τῆς Ἑλλάδος * * * * * ὀρεινῶσις, ἐκ τῶν ἄνω κατὰ στείρᾶν * * * * * ἀρχαῖον φρούριον, πρῶθεσις, ἀκρωτήριον.

492. Μωσαϊκόν.

Ἡ Πηλοποννησικὴ Σελήνη, ὁ Ζεθὼν μετὸν Τυδέα Ἡ Φιλόμουρος Νεάνης καὶ μαζὶ μ' αὐτοῦς ἡ Δέα Διδουαν ἀπὸ ἑνα γράμμα Διὰ νὰ σχηματίσῃς χώραν τῆς Ἀσίας ἐν τῷ ἄμα.

493. Μαγικὴ Ἐικόων.

Ὁ Γεώργιος, ἡ ἀδελφοῦλα σου, ὁ παπποῦς καὶ ἡ μητέρα κἀνήναι εἰς τὸν κῆτον. Ὁ Γεώργιος διαβάξει τὴν Διάκλασιν καὶ ἡ ἀδελφοῦλα κλαίει, κλαίει... Εἰς μάτην προσπαθῶν δλοι νὰ τὴν κάμουν νὰ σιωπᾷ. Ἐκεῖνὴ κλαίει. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ μητέρα ἀπέκαμε καὶ ἐμβήκεν εἰς τὸ στίτι, διὰ νὰ πῆ νὰ ἔτοιμάσουν τὸ γαῖμα. — Πῶς τὴν ἐλαγαν τὴν ἀδελφοῦλαν καὶ διατὶ ἔλασε.

494. Φύρδην - Μύρδην.

Σωπὸν ἠσπερὸς ἀβ πηγῆλδσσα.

495. Ἀκροστιχὶς ἐξ ἀντιθέτων.

Ἐκ τῶν ἀρχαίων τῶν ἀντιθέτων ἐκίστης τῶν κατωθι λέξεων, σχηματίσῃς τὸνομα διακόσμου Ἑλληνοπαίου:

λαλῶ, πεδιάς, σκοτεινός, δυσειδής, βορρᾶς.

496. Φωνηεντύλιον.

φν-λ-φ-θ Ἐσάλην ὁπὸ Ὀμπρος τοῦ Γρεκίος.

497. Γρίφος.

Μ' αὐτῶν Ἐσάλην ὁπὸ τῆς Ἰωνικῆς